STRATEGIA
DE DEZVOLTARE LOCALĂ

ELABORATĂ LA NIVELUL TERITORIULUI ACOPERIT DE GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ
ASOCIAȚIA POARTA ALMĂJULUI

VERSIUNEA 04

Formatat: Centrat

CUPRINS

INTRODUCERE 3

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite – analiza diagnostic 5

CAPITOLUL II: Componența parteneriatului 10

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor) 11

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție 15

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor 19

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.) 60

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune 63

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei 66

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL – Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei 68

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei 73

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL 74

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale 75

ANEXE 76

Anexa 1 - Acord de parteneriat + HCL/ alte documente justificative

Anexa 2 - Fișa de prezentare a teritoriului

Anexa 3 - Componența parteneriatului

Anexa 4 - Plan de finanțare

Anexa 5 - Hartă administrativă și geografică a teritoriului

Anexa 6 - Documente justificative privind animarea

Anexa 7 - Documente justificative ale membrilor parteneriatului

Anexa 8 – Atribuțiile corespunzătoare fiecărei funcții din cadrul echipei de implementare a SDL

Șters: 12

Șters: 16

Șters: 59

Șters: 62

Șters: 65

Șters: 67

Șters: 72

Șters: 73

Șters: 74

Șters: 75

INTRODUCERE

Plecând de la premisa conform căreia *reducerea disparităților dintre mediul urban și mediul rural conduce la asigurarea unei dezvoltări economice, ecologice și sociale omogene* la nivelul teritoriilor acoperite de grupurile de acțiune locală și nu numai, accesarea programului LEADER reprezintă o oportunitate majoră pentru teritoriul denumit generic **Poarta Almăjului**, având în vedere faptul că acesta reprezintă principalul instrument care a asigurat dezvoltarea omogenă a teritoriului în perioada anterioară de programare și poate asigura atingerea acestui deziderat și în următorii ani.

Importanța implementării LEADER în teritoriul acoperit de GAL Asociația Poarta Almăjului

Importanța implementării LEADER în dezvoltarea teritoriului acoperit de **Grupul de Acțiune Locală *Asociația Poarta Almăjului*** derivă, în primul rând, din necesitatea asigurării unei **continuități în dezvoltarea economică și socială a zonei**, rezultatele înregistrate în perioada 2011-2015 în planul dezvoltării locale ca urmare a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală fiind edificatoare. Pornind de la o serie de necesități de finanțare exprimate în mod frecvent de comunitatea locală, apreciem faptul că implementarea mecanismelor LEADER la nivelul teritoriului va contribui la **reducerea decalajelor de competitivitate** față de zonele similare din spațiul rural, în special în ceea ce privește **mediul privat**. Strategia de Dezvoltare Locală elaborată de către membrii parteneriatului este convergentă atât **priorităților europene** de dezvoltare a spațiului rural, cât și **obiectivelor PNDR** și **particularităților de dezvoltare aferente mediului de afaceri local.**

În acest context, implementarea LEADER în dezvoltarea teritoriului acoperit de parteneriat este esențială, având în vedere necesitatea obținerii unei dezvoltări economice, ecologice și sociale superioare celei atinse în perioada anterioară de programare, precum și numeroasele contribuții pe care programul LEADER le aduce la nivelul GAL, referitoare la **creșterea gradului de inovare a activităților derulate**, **dezvoltarea turismului local, dezvoltarea potențialului mediului de afaceri al regiunii,** crearea de noi locuri de muncă, etc.

Introducere generală despre situația teritoriului acoperit de parteneriat

În ceea ce privește situația teritoriului acoperit de GAL Asociația Poarta Almăjului, acesta este amplasat pe razele teritoriale ale **județelor Caraș-Severin** și **Gorj**, are o suprafață totală de **1.783,37 km^2** și cuprinde un număr de **32.465 locuitori**, ce au domiciliul pe raza teritorială a **11 comune** și **1 oraș** inclus în spațiul eligibil LEADER, după cum urmează:

1. **Orașul Băile Herculane** (inclusiv satul adiacent: Pecinișca);
2. **Comuna Topleț** (inclusiv satele adiacente: Topleț și Bârza);
3. **Comuna Mehadia** (inclusiv satele adiacente: Mehadia, Globurău, Plugova și Valea Bolvașnița);
4. **Comuna Iablanița** (inclusiv satele adiacente: Iablanița, Petnic și Globu Craiovei);
5. **Comuna Cornea** (inclusiv satele adiacente: Cornea, Crușovăț, Cuptoare și

Macoviște);

6. **Comuna Mehadica**;
7. **Comuna Luncavița** (inclusiv satele adiacente: Luncavița și Verendin);
8. **Comuna Cornereva** (inclusiv cele 39 de cătune adiacente, dintre care cel mai important este Bogâltin);
9. **Comuna Prigor** (inclusiv satele adiacente: Prigor, Pătaș, Borlovenii Vechi, Borlovenii Noi și Putna);
10. **Comuna Lăpușnicel** (inclusiv satele adiacente: Lăpușnicel, Pârvova și Șumița);
11. **Comuna Domașnea** (inclusiv satele adiacente: Domașnea și Cănicea);
12. **Comuna Padeș** (inclusiv satele adiacente: Apa - Neagră, Padeș, Călugăreni, Văieni, Orzești, Motru - Sec, Cloșani, Cerna – Sat)

Din punct de vedere administrativ-teritorial, actualul parteneriat are o formulă teritorială care se suprapune peste teritoriul acoperit în perioada anterioară de programare de Asociația Poarta Almăjului, cu excepția localității Bozovici, care nu mai face parte din teritoriul actual al viitorului GAL.

Principalele obiective previzionate a fi atinse

Ca urmare a implementării LEADER în teritoriul acoperit de GAL Asociația Poarta Almăjului, următoarele *obiective strategice* se preconizează a fi atinse, respectiv:

- *înființarea și diversificarea activităților economice non-agricole și încurajarea micilor întreprinzători aflați în spațiul LEADER acoperit de potențialul GAL;*
- *încurajarea activităților agricole și a dezvoltării tuturor categoriilor de exploatații agricole, cu un accent special pe domeniul pomiculturii;*
- *crearea, îmbunătățirea și diversificarea facilităților de dezvoltare economică, a infrastructurii fizice locale la scară mică, inclusiv accesul la broadband și a serviciilor sociale de bază;*
- *sprijinirea grupurilor locale de producători în direcția asigurării competitivității acestora cu agenți economici din alte regiuni similare ca potențial de dezvoltare rurală.*

Intenția de a desfășura activități de cooperare

Pornind de la experiența acumulată în perioada anterioară de programare când au fost realizare activități de cooperare între GAL Asociația Poarta Almăjului și GAL Delta Dunării prin implementarea proiectului: *"Dinamizarea sectorului turistic de la nivel local cu ajutorul noilor tehnologii prin acțiuni de cooperare rurală interteritorială"* partenerii GAL Asociația Poarta Almăjului **își manifestă intenția de a derula și pe parcursul implementării prezentei SDL activități de cooperare care să contribuie la îndeplinirea obiectivelor stabilite prin SDL.**

Strategia de dezvoltare locală va fi implementată cu implicarea activă a comunităților locale și participarea integrată a reprezentanților sectoarelor economice relevante pentru teritoriu și va propune o serie de măsuri care sunt convergente cu obiectivele transversale ale PNDR (inovarea, acțiunile de mediu), contribuind astfel la atingerea acestora.

Strategia de Dezvoltare Locală include **8 măsuri**, care se adresează u nui număr de **4 priorități,** și **7 domenii de intervenție**, la care se adaugă **intenția de a derula activități de cooperare.**

CAPITOLUL I:
Prezentarea teritoriului și a populației acoperite – analiza diagnostic

Teritoriul acoperit de GAL Asociația Poarta Almăjului cuprinde **12 localități** (10 comune din Județul Caraș-Severin: Iablanița, Mehadia, Cornea, Lăpușnicel, Prigor, Topleț, Domașnea, Cornereva, Luncavița, Mehadica, 1 comună din județul Gorj: Padeș și 1 oraș din Județul Caraș-Severin: Băile Herculane), însumând o suprafață totală de **1.783,37 km^2**, respectiv o populație stabilă de **32.465 locuitori**, conform Recensământului din anul 2011, realizat de INS. În acest context, **populația urbană** aparținând orașului Băile Herculane este de **5.008 locuitori,** respectiv **15,43% din întreaga populație** acoperită de potențialul GAL. Densitatea populației este de **18,20 loc/km^2.** Teritoriul este omogen prin natura sa din punct de vedere geografic, climatic, economic, social, al structurii etnice, infrastructurii de bază și infrastructurii sociale și este amplasat în partea de **sud-est a județului Caraș-Severin**, continuându-se cu **partea nord-vestică a județului Gorj**, fiind situat la aproximativ 10 kilometri de **Orșova**, 36 de kilometri de **Drobeta Turnu-Severin**, 43 de kilometri de **Târgu-Jiu**, 47 de kilometri de **Caransebeș** și 88 de kilometri de **Reșița**.

De asemenea, la nivelul teritoriului se întâlnesc:

- **zone sărace**, conform *Indicelui de dezvoltare umană locală* sunt reprezentate de comunele: Mehadica (46,37), Cornea (53,73), Lăpușnicel (51,23), Cornereva (47,51), Domașnea (47,96), Luncavița (51,10), Prigor (50,25)
- **zone cu valoare naturală ridicată HNV -** toate localitățile acoperite de teritoriul omogen Poarta Almăjului
- **zone incluse în lista ariilor naturale protejate NATURA 2000** sunt reprezentate de comunele: Prigor, Mehadia, Mehadica, Topleț, Padeș, Cornereva, Luncavița și de orașul Băile Herculane
- **zone eligibile pentru investiții în infrastructura de broadband,** *conform ANCOM* sunt reprezentate de comunele: Cornea, Cornereva, Lăpușnicel, Luncavița, Mehadia, Prigor, Topleț, Padeș
- **zone care cuprind o minoritate etnică locală** sunt reprezentate de comunele: Domașnea, Iablanița, Lăpușnicel, Luncavița, Mehadia, Mehadica, Prigor, Topleț, Padeș și orașul Băile Herculane.

Existența acestor zone subliniază **omogenitatea teritorială a regiunii**, situată în zona montană joasă, inclusă integral în categoria **zonelor cu valoare naturală ridicată**, cu un **grad de sărăcie comparabil între localități** și **relativ ridicat**.

Din punct de vedere al particularităților economice, regiunea se caracterizează printr-un grad ridicat de sărăcie, datorat în principal faptului că localitățile acoperite de GAL sunt situate în zona montană, accesul este îngreunat în timpul iernii, iar densitatea populației este foarte scăzută, datorită fragmentării excesive a zonelor locuite. Din punct de vedere economic, predomină **agricultura,** ca sector prioritar de dezvoltare, cu un accent deosebit pe **pomicultură** și pe **creșterea animalelor**, fapt ce se reflectă și în structura parteneriatului, dar și în rezultatele activităților de animare întreprinse la nivelul localităților incluse în parteneriat. Astfel, în cadrul parteneriatului sunt incluse **forme asociative ale crescătorilor de animale**, care necesită sprijin în vederea sporirii completivității produselor tradiționale. Pe parcursul activităților de animare, a reieșit faptul că un număr mare de potențiali beneficiari ai fondurilor alocate prin GAL și-au manifestat dorința de aloca sume semnificative în direcția sprijinirii **instalării tinerilor fermieri** și a

înființării fermelor mici în domeniul pomiculturii. În ciuda unui nivel ridicat de inițiativă antreprenorială, lipsa posibilităților financiare și dificultățile de acces împiedică dezvoltarea unor exploatații pomicole performante și competitive.

Din punct de vedere al industriei, principalul sector industrial dezvoltat la nivelul regiunii, generator de valoare adăugată și de locuri de muncă pentru locuitorii acesteia este reprezentat de **sectorul prelucrării lemnului,** la nivelul majorității localităților existând **mici facilități de producție având ca obiect de activitate prelucrarea lemnului** (tăierea și rindeluirea lemnului, fabricarea de paleți, fabricarea de cherestea, etc.).

În ceea ce privește sectorul terțiar, al serviciilor, acesta se caracterizează printr-un nivel ridicat de dezvoltare în **domeniul turistic,** întregul teritoriu fiind considerat **zonă cu valoare naturală ridicată**. Mai mult decât atât, **8 dintre cele 12 localități acoperite de GAL includ zone NATURA 2000**[1]**,** fapt ce le face și mai atractive din punct de vedere turistic. Se constată o subdezvoltare a celorlalte categorii de servicii destinate populației din zonele rurale. Orașul Băile Herculane regrupează singur 31,08% din totalul structurilor de cazare existente la nivelul județului, având un număr de **83** de astfel de structuri[2], adică aproximativ **1 structură de cazare la fiecare 60 de locuitori.** Cu toate acestea, **indicii de utilizare netă a locurilor de cazare sunt foarte scăzuți**, situându-se în jurul unei valori medii **20,8%,** conform datelor disponibile la nivelul CJ Caraș-Severin, fapt ce demonstrează atât insuficienta promovare a activităților turistice la nivel local **(la nivelul microregiunii există o singură societate de profilul agențiilor de turism**[3]**)** cât și necesitatea îmbunătățirii infrastructurii de acces și a diversificării serviciilor în mediul rural, în vederea atragerii de turiști. **Comerțul au amănuntul** reprezintă de asemenea o sursă importantă de capital antreprenorial la nivelul microregiunii.

Concluzionând, din punct de vedere economic, microregiunea are un potențial ridicat de valorificare a următoarelor categorii de activități economice:

- **pomicultură, practicată în cadrul fermelor mici;**
- **creșterea animalelor, în special bovine și ovine, practicată în cadrul unor forme asociative** capabile să lanseze pe piață produse tradiționale competitive;
- **antreprenoriat în domenii precum prelucrarea lemnului și comerț;**
- **turism și facilități de masă, cazare și tratament.**

Fiecare dintre aceste elemente au rezultat și în urma activităților de animare întreprinse la nivelul teritoriului și se regăsesc în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală sub forma unor măsuri specifice, cu alocări semnificative raportat la valoarea totală a SDL.

Analiza datelor referitoare la numărul de salariați și populația activă este prezentată în tabelul de mai jos:

Anul	Populație aptă de muncă (20-65 ani)	Număr salariați	Număr șomeri	Alte categorii
2012	20.705	3.599	1.180	15.926
2013	20.564	3.084	1.045	16.435
2014	20.383	2.916	883	16.584

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din analiza efectuată constatăm următoarele:

- numărul salariaților la nivelul microregiunii se află într-o continuă scădere,

[1] Sursa datelor este reprezentată de Consiliul Județean Caraș-Severin (a se vedea capturile de ecran atașate)
[2] Sursa datelor este reprezentată de Consiliul Județean Caraș-Severin (a se vedea capturile de ecran atașate)
[3] Sursa datelor este reprezentată de Consiliul Județean Caraș-Severin (a se vedea capturile de ecran atașate)

motiv pentru care se impune **impulsionarea creării de microîntreprinderi,** în scopul **creării de noi locuri de muncă**;

- numărul persoanelor ocupate în agricultura de subzistență sau al celor care nu sunt încadrați nici în categoria salariaților, nici în categoria șomerilor este de aproximativ 4 ori mai mare decât numărul angajaților, fapt ce subliniază **necesitatea sprijinirii creării de ferme**, de **structuri asociative în domeniul agricol**, în scopul transformării populației ocupată în agricultura de subzistență în fermieri profesioniști, calificați, capabili să genereze valoare adăugată pentru spațiul rural la nivelul microregiunii.

Din punct de vedere al agriculturii, după cum a fost subliniat anterior, există un potențial ridicat pentru crearea de ferme de dimensiuni mici și de exploatații agricole individuale în special în **domeniul zootehnic și al pomiculturii**.

Din punct de vedere geografic, microregiunea Poarta Almăjului se caracterizează prin omogenitate, regrupând comune din cadrul județelor Caraș-Severin și Gorj, fiind situat în partea de S-E a județului Caraș-Severin, cuprinzând și regiunea de N-V a județului Gorj, aspect ce este evidențiat în cadrul hărților administrativă și geografică ce se constituie în **Anexa 5** la prezenta SDL. În acest sens, teritoriul integrează o zonă înaltă de deal și de munte, cu foarte puține porțiuni joase, **relieful fiind predominant muntos, într-o proporție de peste 65%,** depresiunile ocupând o pondere de aproximativ 16%, dealurile 11% și câmpiile 7%. Amplasamentul în zona montană determină atât o serie de avantaje competitive la nivelul microregiunii (**potențial turistic, zone cu valoare naturală ridicată**), cât și o serie de dezavantaje (**accesibilitate redusă în special în perioada iernii, posibilități relativ restrânse de practicare a agriculturii**, **densitate mică a populației**, **absența activităților industriale intensive**, etc.)

Din punct de vedere al caracteristicilor climatice, teritoriul acoperit de GAL Asociația Poarta Almăjului este încadrat într-o zonă cu climă temperat-continentală, cu influențe mediteraneene. Condițiile meteo specifice teritoriului influențează, în mod direct, culturile agricole locale. În același timp, microregiunea este influențată de *rețeaua hidrografică bogată*, aceasta contribuind la dezvoltarea vegetației și a patrimoniului natural al regiunii. Totodată, *tipurile de sol predominante* (brune-acide și luvice), concomitent cu *existența pajiștilor* creează premisele unei dezvoltări rurale sustenabile și a dezvoltării fermelor în domeniul zootehnic și vegetal – pomicol. Pe de altă parte, resursele naturale existente la nivelul teritoriului, respectiv: terenuri agricole, pășuni, păduri, ape de suprafață reprezintă argumente solide în vederea atragerii investitorilor în zonă. Potențialul agroturistic al teritoriului este susținut și de speciile variate de plante și de animale incluse în siturile NATURA 2000, care sporesc valoarea patrimoniului și care concură la dezvoltarea turismului la nivelul localităților incluse în GAL.

Din punct de vedere al infrastructurii, aceasta este preponderent deficitară, prin prisma faptului că jumătate din teritoriu nu are acces direct la o cale ferată, iar căile de acces rutiere sunt deteriorate și uneori impracticabile pe timp de iarnă. Din punct de vedere al infrastructurii IT, se constată faptul că mai mult de jumătate din localitățile incluse în GAL au **dificultăți cu asigurarea conexiunii la Internet de bandă largă**, motiv pentru care s-a apreciat ca fiind necesară includerea în cadrul SDL a unei măsuri care să faciliteze accesul la infrastructura broadband.

Din punct de vedere al **infrastructurii educaționale**, aceasta este relativ dezvoltată, la nivelul fiecărei localități existând mai multe **grădinițe** și **școli**, iar la nivelul microregiunii există chiar și **unități de învățământ liceal**. Datorită fragmentării teritoriale

excesive, există încă **dificultăți în unele localități în ceea ce privește accesul** copiilor la unitățile de învățământ. Sunt necesare în continuare investiții în infrastructura la scară mică, în special în ceea ce privește **grădinițele și locurile de joacă pentru copii**, motiv pentru care alocările financiare destinate infrastructurii la scară mică sunt destinate prioritar acestor direcții. La nivelul microregiunii există **centre de informare turistică** în fiecare localitate și de asemenea, **cămine culturale**, majoritatea renovate, motiv pentru care **astfel de acțiuni nu vor avea prioritate la finanțare.**

Patrimoniul arhitectural și cultural al microregiunii include numeroase atracții turistice, care au fost promovate în perioada anterioară de programare prin intermediul unui **proiect de cooperare** desfășurat în parteneriat cu GAL Delta Dunării, ce a avut drept scop **dinamizarea sectorului turistic** de la nivel local cu ajutorul noilor tehnologii prin acțiuni de cooperare rurală interteritorială. Existența unui patrimoniu arhitectural și cultural reprezintă una dintre principalele motivații care impun dezvoltarea unei **infrastructuri optime a turismului**, cu efecte pozitive în plan economic și în planul vizibilității teritoriului. La nivelul teritoriului Poarta Almăjului, patrimoniul arhitectural și cultural este caracterizat prin prezența următoarelor elemente de specificitate: **cetăți** și **castele**, **biserici** și **mănăstiri**, **case memoriale**, **castre**, **meșteșuguri specifice** și **obiceiuri locale**, tipurile de turism practicate fiind reprezentate de: turism cultural, agroturism, turism de agrement și turism religios. Pe de altă parte, o parte semnificativă din componentele de patrimoniu necesită consolidări și renovări ca premisă pentru promovarea acestora ca obiective de interes local, regional sau național. Prezența obiceiurilor locale contribuie la sporirea vizibilității și a atractivității, precum și la animarea localităților. Analiza diagnostic realizată la nivelul teritoriului scoate în evidență câteva particularități definitorii pentru microregiunea Poarta Almăjului, aflate în legătură directă cu obiectivele și prioritățile stabilite în strategie, si anume:

- existența unor condiții ce favorizează practicarea agriculturii în special în domeniul pomiculturii (datorită condițiilor climatice) și zootehniei (datorită reliefului și pajiștilor întinse)
- existența unui potențial real de creștere a sectorului turistic, ca urmare a valorii naturale ridicate a zonei, a obiectivelor culturale, naturale și istorice și facilităților de tratament recunoscute existente în Orașul Băile Herculane
- existența unei comunități dornică de a dezvolta inițiative antreprenoriale în domeniul agriculturii sub forma fermelor individuale
- existența unei infrastructuri încă deficitare, în special în domeniile rutier, telecomunicații, infrastructură educațională și infrastructură recreațională;
- existența unui număr mic de locuri de muncă la nivelul regiunii, fapt ce favorizează exodul rural, angrenarea în agricultura de subzistență și creșterea gradului de sărăcie
- existența unor sectoare industriale necesar a fi încurajate prin favorizarea creării și dezvoltării de microîntreprinderi (prelucrarea lemnului, pielărie, servicii) pentru a crea o zonă de competitivitate locală în aceste domenii.

În ceea ce privește indicatorii de context relevanți pentru teritoriul acoperit de parteneriat, au fost selectați din Anexa IV a Regulamentului UE Nr. 808/2014 următorii indicatori considerați relevanți pentru teritoriul vizat:

a) **Populația:** Populația teritoriului este de **32.465 de locuitori**, cu tendință de scădere datorită exodului populației către mediul urban, nivelului de trai scăzut, ratei de îmbătrânire superioară ratei natalității, inexistenței motivației și stimulentelor pentru a iniția activități generatoare de valoare adăugată la nivelul regiunii. Ca

urmare a implementării măsurilor din SDL se estimează diminuarea exodului tinerilor către orașe și atragerea lor în mediul rural, în vedere gestionării propriilor ferme și/sau întreprinderi

b) **Structura de vârstă:** Populația tânără (0-14 ani) reprezintă 14,35% din populația teritoriului, în timp ce populația vârstnică (+65 ani) reprezintă 19,35% din populația teritoriului, reprezentând segmentul majoritar de vârstă, fapt ce va conduce în timp la scăderea și mai puternică a densității populației, care în prezent este una dintre cele mai mici din țară. SDL va contribui la creșterea nivelului de trai, încurajarea sporului natural și atragerea de investitori și de investitori în zonă.
c) **Teritoriul:** Teritoriul acoperă o suprafață de **1.783,37 hectare,** însa datorită constrângerilor naturale cauzate de amplasarea într-o zonă montană, numai o mică parte a acestuia poate fi valorificată la potențial maxim. Principalele activități care asigură o valorificare optimă a teritoriului sunt zootehnia și pomicultura.
d) **Densitatea:** Densitatea medie la nivelul teritoriului este de **18,20 loc/km^2**, fapt ce face ca comunicarea între localități și între membrii comunității locale să fie dificilă și să fie condiționată de calitatea infrastructurii de transport și a celei de telecomunicații. De asemenea, densitatea scăzută face ca sistemul educațional să fie relativ ineficient și lipsit de performanțe semnificative.
e) **Rata ocupării forței de muncă:** Conform informațiilor prezentate anterior, rata ocupării forței de muncă se situează în jurul valorii **14,31%,** mult sub media națională, motiv pentru care se impune cristalizarea prin SDL a unui cadru care să favorizeze crearea de noi locuri de muncă în cadrul exploatațiilor agricole, fermelor, microîntreprinderilor. De asemenea, se impune atragerea locuitorilor dinspre agricultura de subzistență către agricultura profesionistă, practicată în cadrul fermelor individuale de dimensiuni mici.
f) **Rata sărăciei:** Conform IDUL, există o serie de localități ce pot fi încadrate în categoria localităților sărace, respectiv Mehadica (46,37), Cornereva (47,51), Domașnea (47,96), Prigor (50,25), Luncavița (51,10), Lăpușnicel (51,23) și Cornea (53,73). Nu întâmplător primele 3 localități sunt și cele mai izolate din întreg teritoriul, iar în cadrul SDL se va acorda prioritate la finanțare proiectelor provenite din aceste localități
g) **Zonele NATURA 2000:** La nivelul teritoriului există mai mult localități incluse în perimetrul NATURA 2000, respectiv: *Mehadia* (cu siturile: RO SPA 0035 – Domogled – Valea Cernei, RO SCI 0069 - Domogled – Valea Cernei), *Cornereva* (cu siturile: RO SPA 0035 – Domogled – Valea Cernei, RO SCI 0069 - Domogled – Valea Cernei, RO SCI 0126 – Munții Țarcu), *Mehadica* (cu siturile: RO SCI 0226 – Munții Semenic – Cheile Carașului), *Topleț* (cu siturile: RO SPA 0080 – Munții Almăjului – Locvei, RO SCI 0069 - Domogled – Valea Cernei, RO SCI 0198 – Platoul Mehedinți*), Băile Herculane* (cu siturile: RO SPA 0035 – Domogled – Valea Cernei, RO SCI 0069 - Domogled – Valea Cernei, RO SCI 0198 – Platoul Mehedinți*), Prigor* (cu siturile: RO SPA 0086 – Munții Semenic – Cheile Carașului, RO SCI 0226 – Munții Semenic – Cheile Carașului), *Padeș* (cu siturile: RO SCI 0069 - Domogled – Valea Cernei, RO SCI 0198 – Platoul Mehedinți, RO SCI 0217 – Retezat, RO SCI 0129 – Nordul Gorjului de Vest), a căror dezvoltare constituie o prioritate la nivel local, urmând ca în baza criteriilor locale de selecție, proiectele provenite din aceste zone să aibă prioritate la finanțare.

CAPITOLUL II:

Componența parteneriatului

Parteneriatul constituit în vederea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Asociația Poarta Almăjului este alcătuit din 59 de parteneri, dintre care:

- 12 parteneri publici (**10 comune din Județul Caraș-Severin**: Iablanița, Mehadia, Cornea, Lăpușnicel, Prigor, Topleț, Domașnea, Cornereva, Luncavița, Mehadica, **1 comună din județul Gorj**: Padeș și **1 oraș din Județul Caraș-Severin**: Băile Herculane), reprezentând **20,34%** din totalul partenerilor;
- 40 de parteneri privați (**26 societăți comerciale cu răspundere limitată, 8 persoane fizice autorizate, 5 întreprinderi individuale** și **1 întreprindere familială),** reprezentând **67,80%** din totalul partenerilor;
- 7 parteneri reprezentând societatea civilă – ONG (dintre care **4 forme asociative** în domeniul zootehnic), reprezentând **11,86%** din totalul partenerilor.

La nivelul microregiunii există **două UAT reprezentative**, prin prisma particularităților pe care le prezintă, respectiv **UAT Orașul Băile Herculane** și **UAT Comuna Iablanița.**

La nivelul parteneriatului nu au fost cooptate entități provenite din afara spațiului eligibil LEADER și nici persoane fizice relevante din teritoriul acoperit de parteneriat. O pondere semnificativă dintre parteneri, incluzând toate cele 12 autorități publice au făcut parte în perioada anterioară de programare din GAL Asociația Poarta Almăjului, contribuind în mod direct și activ la implementarea măsurilor incluse în cadrul SDL, la animarea teritoriului și la facilitarea atragerii de investiții la nivelul localităților aflate în discuție.

Din punct de vedere al interesului și implicării în dezvoltarea teritoriului a fiecărei categorii de parteneri dintre cele enunțate mai sus, facem următoarele precizări:

- **autoritățile publice locale** doresc să se implice în sprijinirea comunităților locale pe care le administrează în direcția accesării de fonduri în domenii de interes pentru cetățeni, precum și în atragerea de fonduri destinate infrastructurii de bază la scară mică și infrastructurii de telecomunicații (acolo unde sunt necesare astfel de investiții). De asemenea, autoritățile publice locale doresc să sprijine implementarea SDL, întrucât astfel pot combate șomajul, diminua sărăcia și facilita accesul la finanțare pentru proiectele de interes local.
- **partenerii privați** doresc să contribuie în mod activ la dezvoltarea economiei locale, la generarea de valoare adăugată prin conceperea unor măsuri de sprijinire a agenților economici care să fie în concordanță cu particularitățile mediului de afaceri local. Agenți economici operează în principal în sectoarele economice care au fost identificate și în analiza diagnostic ca fiind reprezentative pentru microregiune, respectiv: industria lemnului (20%), servicii turistice (20%), agricultură (25%), comerț (27,5%). Astfel, cele 4 sectoare care au fost identificate ca fiind reprezentative la nivelul microregiunii în analiza diagnostic reprezintă împreună 92,5% din partenerii privați, restul de 7,5% desfășurându-și activitatea în domenii întrucâtva corelate cu cele 4 domenii menționate mai sus, respectiv transporturile (5%) sau procesarea produselor din carne (2,5%).
- **reprezentanții societății civile** doresc să reprezinte interesele membrilor

asociați, dintre cele 7 entități incluse în această categorie 4 fiind forme asociative în domeniul creșterii animalelor (identificat de asemenea ca fiind reprezentativ în analiza diagnostic), 1 desfășurând activități non-profit în domeniul turismului (identificat de asemenea ca fiind reprezentativ în analiza diagnostic) și 2 desfășurând activități non-profit în domeniul cultural. Fiecare dintre aceste entități se vor implica prin acțiuni de promovare, animare și reprezentare în implementarea cât mai eficientă a măsurilor incluse în cadrul SDL la nivelul teritoriului omogen Poarta Almăjului.

Din punct de vedere al entităților provenite din mediul urban, acestea reprezintă **20,33% din totalul partenerilor** (12 entități din 59, dintre care 1 unitate administrativ-teritorială, 1 entitate reprezentând interesele societății civile și 10 agenți economici reprezentativi prin prisma categoriilor de servicii pe care le oferă locuitorilor microregiunii).

În ceea ce privește ponderea partenerilor provenind din mediul privat și a celor reprezentând societatea civilă în totalul membrilor parteneriatului, aceasta este de **79,66%**, fiind subliniat odată în plus rolul mediului economic pentru dezvoltarea microregiunii, precum și eficiența activităților de animare întreprinse de reprezentanții Asociației Poarta Almăjului în teritoriu, împreună cu reprezentanții Unităților administrativ-teritoriale membre ale parteneriatului.

În ceea ce privește formele asociative din cadrul parteneriatului care au obiectul activității în concordanță cu specificul teritoriului, menționăm existența a 4 astfel de entități, după cum urmează:

- **Asociația Crescătorilor de Animale Luncavița – Verendin**
- **Asociația Proprietarilor de Animale Belareca**
- **Asociația Crescătorilor de Animale și Pășunat Calva&Barea**
- **Asociația Producătorilor de Produse de Calitate, Ecologice și Tradiționale Caraș-Severin** (**fostă** *Asociația Fermelor Ecologice Pietrele Albe Cornereva*)

Aceste forme asociative își desfășoară activitatea în **domeniul creșterii animalelor, în special bovine și ovine,** fiind în corelație cu specificul zonei descris în cadrul analizei diagnostic.

Parteneriatul este echilibrat din toate punctele de vedere, reprezentând fiecare dintre cei trei piloni principali care contribuie la dezvoltarea microregiunii (mediul public, mediul privat și societatea civilă). De asemenea, structura parteneriatului reproduce în linii mari modelul de succes din perioada anterioară de programare, în care Asociația Poarta Almăjului a reușit implementarea în bune condiții a tuturor măsurilor incluse în Strategia de Dezvoltare Locală anterioară, fiind obținut totodată un feedback favorabil din partea comunității locale, după cum reiese și din chestionarele aplicate participanților la acțiunile de animare întreprinse premergător elaborării prezentei Strategii la nivelul tuturor localităților incluse în cadrul parteneriatului.

Componența parteneriatului se constituie în **Anexa 3** la Strategia de Dezvoltare Locală, în timp ce documentele partenerilor, inclusiv cele pentru care se acordă punctaj la selecție se constituie în **Anexa 7** la Strategia de Dezvoltare Locală.

CAPITOLUL III:
Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)

Pornind de la informațiile obținute în cadrul analizei diagnostic a teritoriului, în

continuare vor fi identificate principalele puncte forte, puncte slabe, oportunități și amenințări existente la nivelul teritoriului Poarta Almăjului, grupate pe următoarele domenii:

(a) teritoriu
(b) populație
(c) activități economice
(d) organizare instituțională și socială
(e) infrastructură
(f) alte elemente de specificitate

Din rațiuni ce țin de eficiența modului de dispunere și prezentare a informațiilor, fiecare element identificat ca punct forte, punct slab, oportunitate sau amenințare va fi precedat de litera corespunzătoare categoriei din care face parte.

ANALIZĂ SWOT	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
(a) existența unui teritoriu omogen, dezvoltat în mod relativ echilibrat la nivelul căruia a fost implementată anterior o Strategie de Dezvoltare Locală; **(a)** existența unui teritoriu acoperit integral de zone cu valoare naturală ridicată și zone NATURA 2000, ce generează potențial turistic local; **(a)** existența unor suprafețe întinse de pășuni, care favorizează creșterea intensivă a animalelor, precum și crearea de forme asociative în domeniul zootehnic **(a)** existența unor condiții climatice și a unor soluri care favorizează dezvoltarea exploatațiilor pomicole **(b)** existența unei populații cu inițiativă antreprenorială, care și-a manifestat interesul de a dezvolta afaceri în domeniul turismului, fermelor individuale, dezvoltării de exploatații agricole; **(b)** existența unui număr ridicat de persoane angrenate în agricultura de subzistență, care deține cunoștințe în domeniul agricol și care cu ajutorul sprijinului accesat prin SDL pot deveni fermieri profesioniști **(c)** existența unui potențial local ridicat pentru dezvoltarea unor sectoare economice generatoare de valoare adăugată: prelucrarea lemnului, turism, comerț **(c)** existența unui număr ridicat de inițiative antreprenoriale de tipul PFA și II, care dispun de cunoștințele și potențialul necesar pentru a-și dezvolta afacerile **(d)** existența unui nivel ridicat de cooperare la nivelul teritoriului între comunitatea locală și autoritățile publice, fapt ce transpare din participarea masivă a cetățenilor la activitățile de animare;	**(a)** existența unui teritoriu fragmentat, specific zonei montane, care îngreunează comunicarea între localități și interacțiunea între locuitori **(a)** insuficienta promovare a potențialului turistic al zonei, în pofida multiplelor elemente de atracție și a multiplelor forme de turism de pot fi practicate la nivelul microregiunii **(a)** absența condițiilor climatice și geografice pentru practicarea agriculturii intensive în domeniul vegetal. **(b)** existența unei tendințe accelerate de îmbătrânire a populației, dublată de un exod rural puternic al populației tinere către arealele urbane, fapt ce necesită impulsionarea sectorului de afaceri local, în scopul creării de noi locuri de muncă și sporirii atractivității acestuia pentru generația tânără **(b)** existența unui număr ridicat de persoane angrenate în agricultura de subzistență sau în alte categorii de activități neremunerate, datorită lipsei locurilor de muncă sau a unui context favorabil pentru inițierea propriilor afaceri **(b)** existența unei rate de ocupare a populației foarte scăzute, comparativ cu media la nivel național, fapt ce denotă implicarea populației apte de muncă în activități neremunerate sau în agricultura de subzistență **(b)** absența factorilor stimulatori de atragere și menținere a tinerilor în cadrul microregiunii **(b)** densitate scăzută a populației, fapt ce generează probleme de mobilitate și face dificilă desfășurarea de muncă salarizată

(d) existența unor autorități publice implicate în problemele comunității, și orientate către sprijinirea acesteia în dezvoltarea de afaceri și generarea de valoare adăugată la nivel local; **(e)** existența unei infrastructuri turistice relativ dezvoltate, inclusiv cu ajutorul finanțărilor nerambursabile din perioada 2007-2013 (centre de informare turistică, proiecte de cooperare în domeniul turistic, promovarea atracțiilor turistice locale, etc.) **(e)** existența unei infrastructuri recreaționale dezvoltate (parcuri, spații verzi, terenuri de sport) care oferă populației locale alternative de petrecere a timpului liber și contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai **(e)** existența unor trasee turistice și a unei aplicații web în care se regăsesc totalitatea obiectivelor turistice ce pot fi vizitate, aspect care atrage după sine necesitatea dezvoltării, în continuare, a infrastructurii aferente acestui sector **(e)** existența unui număr ridicat de unități de învățământ, capabile să asigure pregătirea primară, gimnazială și liceală a populației tinere **(f)** existența unor forma asociative în domeniul zootehniei, care pot deveni competitive și pot sprijini interesele producătorilor locali pe piețele de profil din regiune.	**(c)** absența unor sectoare economice generatoare de valoare adăugată (construcții, producție, TIC, servicii pentru populația din mediul rural) **(c)** absența locurilor de muncă la nivel local, datorită rentabilității scăzute a afacerilor locale și a preponderenței formelor de afaceri individuale (PFA, II, IF) **(c)** existența unui număr insuficient de exploatații agricole, raportat la potențialul ridicat al zonei, astfel încât produsele rezultate din aceste exploatații să fie competitive pe piețele regionale și/sau naționale **(c)** insuficienta promovare a produselor tradiționale de către formele asociative constituite la nivelul microregiunii, datorită inexistenței resurselor financiare destinate investițiilor în marketingul și certificare produselor tradiționale **(c)** absența formelor asociative în domeniul pomiculturii, în ciuda unui potențial foarte ridicat al zonei și al multiplelor inițiative de dezvoltare a unor ferme pomicole aduse în discuție în cadrul activităților de animare **(c)** gestionarea necorespunzătoare a exploatațiilor agricole, în sensul alinierii deficitare a acestora la standardele europene în vigoare, de unde și necesitatea modernizării acestora sau diversificării activităților derulate în cadrul fermelor **(c)** inexistența unor sisteme de certificare a calității produselor locale, fapt ce le face pe acestea necompetitive sau indezirabile în raport cu anumite categorii de potențiali cumpărători **(c)** existența unui grad de utilizare netă a locurilor de cazare foarte scăzut, în ciuda numărului ridicat de facilități de cazare și a potențialului turistic, natural, istoric, religios și de tratament de care dispune microregiune **(c)** inexistența unor societăți comerciale care să acționeze ca tour-operatori regionali și care să susțină și să promoveze potențialul turistic al zonei **(c)** lipsa unor direcții clare în ceea ce privește mecanismele de introducere în circuitul comercial a produselor rezultate din exploatațiile agricole individuale **(c)** dezvoltarea insuficientă a sectorului serviciilor, investițiile în sectorul terțiar

	putând contribui la creșterea calității locuitorilor, motivarea tinerilor să nu părăsească spațiul rural, creare de locuri de muncă **(e)** inexistența infrastructurii educaționale preșcolare și a unor locuri de joacă pentru copii **(e)** existența unei infrastructuri de comunicații subdezvoltată din punct de vedere al conexiunii la internet, care amplifică problemele de comunicare intrateritorială și gradul de izolare a anumitor localități **(e)** existența unor elemente de infrastructură de bază deteriorate, care necesită consolidare **(e)** insuficienta dezvoltare, aproape inexistentă, a sectorului IT&C (a se vedea numărul redus de calculatoare / unitățile școlare, lipsa accesului la Internet etc.), aspecte care împiedică, în mod evident, accesul/ transmiterea în timp real la informație / a informației,
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
(a) conceperea unor criterii de selecție locală, care să garanteze prioritate la finanțare proiectelor dezvoltate în regiunile cu IDUL mai mic de 55 **(b)** conceperea unor criterii de selecție care să acorde prioritate la finanțare proiectelor care generează noi locuri de muncă pentru populația din mediul rural **(c)** includerea în cadrul SDL a unor măsuri destinate înființării de activități neagricole în zonele rurale **(c)** includerea în cadrul SDL a unor măsuri destinate modernizării și extinderii activităților neagricole performante în zonele rurale **(c)** conceperea unor criterii de selecție locală, care să garanteze prioritate la finanțare proiectelor ce vizează domenii reprezentative la nivel local (prelucrarea lemnului, turism, zootehnie, etc.) **(c)** derularea unor proiecte de cooperare în domenii reprezentative la nivel local, în scopul creșterii nivelului de know-how, cunoștințe și vizibilitate la nivel local **(c)** restructurarea, consolidarea și dezvoltarea fermelor mici pentru a fi orientate către piață; **(c)** accesarea unor piețe extinse ca urmare a implementării schemelor de calitate la nivelul grupurilor de producători constituite	**(a)** dispariția unor sate izolate, greu accesibile, fapt ce va reduce posibilitățile de valorificare a terenului din zonele respective **(a)** creșterea numărului de localități cu IDUL mai mic decât nivelul de referință 55, și implicit a gradului de sărăcie **(b)** îmbătrânirea accelerată a populației rurale, concomitent cu accelerarea exodului rural, fiind create astfel premisele creșterii gradului de sărăcie la nivelul microregiunii **(b)** degradarea stării de sănătate a populației și inclusiv a capacității de muncă a acesteia, ca urmare a accesului deficitar la servicii medicale de calitate **(c)** dispariția treptată a unor activități economice care necesită interconectare cu magistralele de comunicații **(c)** valorificarea insuficientă sau nesatisfăcătoare a potențialului agricol local, în lipsa unor demersuri care să încurajeze sinergia grupurilor de producători **(c)** creșterea ratei șomajului ca urmare a scăderii rentabilității activităților economice la nivelul zonei, pe fondul reducerii/îmbătrânirii populației și dispariției în acest fel a surselor de consum

la nivelul microregiunii Poarta Almăjului **(c)** proximitatea relativă a unor centre urbane importante, care pot constitui piețe de desfacere pentru produsele și serviciile generate în cadrul microregiunii (Drobeta Turnu-Severin, Târgu-Jiu, Orșova) **(c)** asigurarea unor posibilități de finanțare a investițiilor în Orașul Băile Herculane, în scopul creării de noi locuri de muncă, dată fiind reprezentativitatea localității în cadrul microregiunii **(c)** modernizarea structurilor de cazare, extinderea facilităților oferite și sporirea gradului de confort, concomitent cu promovarea intensivă a acestora, în scopul creșterii ratei nete de ocupare a capacităților de cazare **(c)** sprijinirea înființării de societăți comerciale cu profil de agenții turistice sau tour-operatori regionali **(c)** încurajarea participării fermierilor, indiferent de forma de constituire a acestora, la târguri de produse tradiționale, precum și facilitarea accesului la noi piețe de desfacere, inclusiv externe, dată fiind proximitatea granițelor cu Bulgaria și Serbia **(d)** organizarea cu regularitate a unor întâlniri de animare la nivelul UAT în scopul informării populației cu privire la oportunitățile de finanțare prin GAL, PNDR, POR, sau alte surse similare **(d)** atragerea de finanțări din surse nerambursabile destinate comunităților defavorizate sau izolate **(e)** includerea în cadrul SDL a unor măsuri destinate îmbunătățirii infrastructurii de bază la scară mică **(e)** includerea în cadrul SDL a unor măsuri destinate asigurării conexiunii la broadband a localităților izolate **(e)** crearea unei infrastructuri de telecomunicații de mare viteză care să permită comunicarea localităților semi-izolate cu exteriorul și proliferarea, pe termen lung a societăților comerciale de prestări servicii în mediul virtual, ca alternativă de ocupare a locuitorilor proveniți din aceste comunități.	**(c)** pătrunderea pe piața locală a unor producători de produse tradiționale din regiunile limitrofe, profitând de lipsa de competitivitate și de reacție a grupurilor locale de producători **(c)** dispariția sectorului comercial, datorită lipsei de rentabilitate, care deși nu este generator de valoare adăugată, constituie o sursă importantă de locuri de muncă, în special pentru persoanele rezidente ale localităților cu IDUL scăzut **(e)** apariția disparităților de dezvoltare, datorită creșterii nivelului de dezvoltare economică în zonele direct conectate la infrastructura TEN-T **(e)** deplasare personalului medical/din învățământ către localități care dispun de o infrastructură de bază mai dezvoltată și care pot oferi salarii mai atractive **(e)** degradarea unor elemente de infrastructură deja existente în lipsa atragerii de investiții direcționate către refacerea/extinderea/modernizarea acestora **(e)** amplificarea nivelului de izolare a unor comunități locale, în absența asigurării conectivității la internet de mare viteză **(f)** dispariția sau deteriorarea pășunilor, care astfel vor afecta în mod negativ sectorul zootehnic

CAPITOLUL IV:
Obiective, priorități și domenii de intervenție

În urma consultărilor între partenerii relevanți pentru teritoriu (12 UAT, 40 agenți

economici și 7 ONG-uri), având la bază rezultatele activităților de animare întreprinse la nivelul celor 12 UAT și consemnate în cadrul a 210 chestionare aplicate populației din teritoriu, au fost stabilite măsurile relevante care asigură îndeplinirea nevoilor identificate la nivelul teritoriului Poarta Almăjului. Astfel, au fost stabilite 8 măsuri, ce corespund unui număr de 7 domenii de intervenție și 3 priorități de dezvoltare rurală, conform Tabelului 1. Stabilirea măsurilor a avut loc în urma consultărilor cu toți actorii relevanți din teritoriu și a fost consemnată în procese verbale care se constituie ca Anexa 6 la SDL. Nevoile identificate în planul dezvoltării locale sunt abordate în mod integrat, fiind destinate tuturor sectoarelor relevante la nivel local (agricultură, turism, servicii, grupuri de producători, infrastructură, microîntreprinderi, etc.)

Tabelul 1: Obiective, priorități și domenii de intervenție

Obiectivul de dezvoltare Obiective transversale	**Priorități de** dezvoltare **rurală →**	Domenii de **Intervenție →**	**Măsuri →**	Indicatori de rezultat
Obiectivul de dezvoltare: **i)** Favorizarea competitivității agriculturii **Obiective transversale:** **Inovare** **Mediu și climă** *(a se vedea fișele măsurilor)*	**P2 -** Creșterea viabilității exploatațiilor și a completivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	**2A -** Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	**M1/6.3. -** Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici	• Total cheltuieli publice: **90.000 Euro** • Număr de exploatații agricole sprijinite: **6** • Număr de exploatații agricole sprijinite în domeniul pomicol: **4** • Număr de exploatații agricole sprijinite în zone sărace: **2** • Număr de locuri de muncă nou-create: **2**
		2B - Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor	**M2/6.1. -** Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri	• Total cheltuieli publice: **320.000 Euro** • Număr de Beneficiari sprijiniți: **8** • Sectoare prioritare sprijinite: **pomicultură, zootehnie** • Regiuni prioritare: **localități cu IDUL mai mic decât 55** • Număr de locuri de muncă nou-create: **4**
	P3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură	**3A -** Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale	**M7/3.1. -** Sprijin pentru participarea pentru prima dată a grupurilor de producători la sistemele de calitate	• Total cheltuieli publice: **30.000 Euro** • Număr de Beneficiari sprijiniți: **2** • Domenii prioritare sprijinite: **pomicultură**, **zootehnie**
Obiectivul de	**P5 -**	**5C -** Facilitarea	**M4/6.4. -**	• Totalul investițiilor în surse regenerabile de

dezvoltare: **ii)** Asigurarea gestionării durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice **Obiective transversale:** *(a se vedea fișele măsurilor)*	Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic	furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei	Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole	energie: **25.000 Euro** • Număr de beneficiari sprijiniți: **1** • Totalul cheltuielilor publice pentru proiecte care includ producția de energie din surse regenerabile: **100.000 Euro** • Număr de locuri de muncă nou create**: 1**
			M5/6.4.D. - Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole pentru locuitorii din orașele mici incluse în spațiul LEADER	• Totalul investițiilor în surse regenerabile de energie: **75.000 Euro** • Număr de beneficiari sprijiniți: **3** • Totalul cheltuielilor publice pentru proiecte care includ producția de energie din surse regenerabile: **300.000 Euro** • Număr de locuri de muncă nou create**: 3**
Obiectivul de dezvoltare: **iii)** Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă **Obiective transversale:** *(a se vedea fișele măsurilor)*	**P6 -** Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	**6A -** Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	**M3/6.2. -** Sprijin pentru înființarea de activități neagricole	• Totalul cheltuielilor publice: **300.000 Euro** • Număr de Beneficiari sprijiniți: **6** • Sectoare prioritare sprijinite: **turism, prelucrarea lemnului** • Locuri de muncă nou-create: **4**
			M4/6.4. - Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole	• Totalul cheltuielilor publice: **100.000 Euro** • Număr de Beneficiari sprijiniți: **1** • Sectoare prioritare sprijinite: **turism, prelucrarea lemnului** • Locuri de muncă nou-create: **1**
			M5/6.4.D. - Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole pentru locuitorii din orașele mici incluse în spațiul LEADER	• Totalul cheltuielilor publice: **300.000 Euro** • Număr de Beneficiari sprijiniți: **3** • Sectoare prioritare sprijinite: **turism, prelucrarea lemnului** • Locuri de muncă nou-create: **3**
		6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	**M6/7.2. -** Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică	• Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: **10.000 locuitori** • Totalul cheltuielilor publice: **307.740 Euro** • Locuri de muncă nou-create: **1**
		6C - Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale	**M8/7.3. -** Sprijin pentru infrastructura de bandă largă, inclusiv crearea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea	• Populație netă care beneficiază de servicii TIC: **2.500 locuitori** • Totalul cheltuielilor publice: **75.000 Euro**

			accesului la bandă largă, precum și E-guvernare publică	

În ceea ce privește indicatorii de monitorizare aferenți domeniilor de intervenție identificate în cadrul SDL, aceștia sunt prezentați în Tabelul 2

Tabelul 2: Indicatori de monitorizare specifici domeniilor de intervenție

Domeniu de intervenție	Indicatori de monitorizare
2A - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	(a) Număr de exploatații agricole / beneficiari sprijiniți: **6** (b) Număr de exploatații agricole în domeniul pomicol: **4** (c) Număr de exploatații agricole în zone sărace: **3** (d) Totalul cheltuielilor publice: **90.000 Euro** (e) Număr de locuri de muncă create: **2**
2B - Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor	(a) Număr de exploatații agricole / beneficiari sprijiniți: **8** (b) Număr de tineri fermieri instalați în domeniul zootehnic: **5** (c) Număr de tineri fermieri instalați în domeniul pomicol: **2** (d) Număr de tineri fermieri proveniți din zone sărace: **3** (e) Totalul cheltuielilor publice: **320.000 Euro** (f) Număr de locuri de muncă create: **4**
3A - Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale	(a) Număr de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate: **2** (b) Totalul cheltuielilor publice: **30.000 Euro**
5C - Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei	(a) Totalul investițiilor: **100.000 Euro** (b) Număr de beneficiari cu proiecte ce includ și asigurarea de energie din surse regenerabile: **4** (c) Totalul cheltuielilor publice: **400.000 Euro** (d) Număr de locuri de muncă nou-create: **4**
6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	(a) Număr de locuri de muncă nou-create: **8** (b) Număr de beneficiari sprijiniți în domeniul turistic: **4** (c) Număr de beneficiari sprijiniți din orașe LEADER: **5** (d) Număr de locuri de muncă create în orașe LEADER: **5** (e) Număr de beneficiari localizați în zone sărace: **3** (f) Totalul cheltuielilor publice: **700.000 Euro**
6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	(a) Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: **10.000 locuitori** (b) Totalul cheltuielilor publice: **307.740 Euro** (c) Locuri de muncă nou-create: **1** (d) **Locuri de muncă nou create prin proiectele din SDL: 19**
6C - Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale	(a) Populație netă care beneficiază de servicii TIC: **2.500 locuitori** (b) Totalul cheltuielilor publice: **75.000 Euro**

Din punct de vedere al criteriului de selecție C.S. 4.4., prin SDL se propune crearea unui număr total de <u>19 locuri de muncă</u>, aferente Domeniului de Intervenție 6B.

În ceea ce privește ierarhizarea priorităților și a măsurilor propuse, aceasta poate fi consultată în Anexa 4 – Planul de Finanțare.

Referitor la caracterul integrator și inovator al SDL, acesta transpare din faptul că în cadrul SDL au fost integrate nevoi provenind din partea tuturor actorilor locali relevanți din teritoriu, rezultate în urma unor activități susținute și coerente de animare. Inovația în cadrul strategiei constă atât în **oferirea oportunității de accesare a fondurilor de către locuitorii Orașului Băile Herculane,** ca spațiu eligibil LEADER, și în definirea unor criterii de selecție specifice, care vor contribui la o ierarhizare a proiectelor în funcție de specificul zonei și au în vedere în special punctarea suplimentară a proiectelor amplasate în zonele cu IDUL mai mic de 55, a proiectelor prin care sunt create noi locuri de muncă sau a proiectelor care se adresează unor sectoare prioritare la nivel local: prelucrarea lemnului, turism, pomicultură, zootehnie.

De asemenea, în ceea ce privește inovația GAL și-a manifestat intenția de a dezvolta **proiecte de cooperare.**

CAPITOLUL V:
Prezentarea măsurilor

Denumirea măsurii:

Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici – M1/6.3. / 2A

Tipul măsurii: ☐INVESTIȚII
☐ SERVICII
☑ SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Ca urmare a priorității identificate la nivelul teritoriului în urma desfășurării activităților de animare, respectiv în urma consultării documentelor programatice la nivel național, regional și județean (incluzând Strategia de Dezvoltare Regională a Regiunii Vest și Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Caraș-Severin) în analiza SWOT s-au identificat câteva nevoi pentru dezvoltarea fermelor agricole de mici dimensiuni care să fie acoperite prin intermediul acestei măsuri. Principalul scop al măsurii este acela de facilita trecerea de la agricultura de subzistență la agricultura practicată în mod profesionist, în cadrul unor ferme de mici dimensiuni, care să aibă un specific corelat cu potențialul agricol și zootehnic al microregiunii.

Întrucât la nivelul analizei SWOT au fost identificate ca puncte forte *existența unei populații cu inițiativă antreprenorială, care și-a manifestat interesul de a dezvolta afaceri în domeniul (…) fermelor individuale și dezvoltării de exploatații agricole*, *existența unui număr ridicat de persoane angrenate în agricultura de subzistență, care deține cunoștințe în domeniul agricol și care cu ajutorul sprijinului accesat prin SDL pot deveni fermieri profesioniști* precum și o serie de oportunități exprimate de participanții la acțiunile de animare în cadrul chestionarelor cu privire la constituirea de ferme mici, în special în domeniul **pomiculturii** și **zootehniei,** ce vizează *restructurarea, consolidarea și dezvoltarea fermelor mici pentru a fi orientate către piață*, prezenta măsură vine să răspundă acestor nevoi locale.

De asemenea, includerea măsurii în cadrul SDL este justificată prin faptul că majoritatea fermelor individuale se caracterizează printr-o putere economică redusă și sunt orientate, cu preponderență, spre autoconsum. Deschiderea acestora către piață este relativ redusă, atât în ceea ce privește output-urile, cât și input-urile necesare. Aceste ferme se caracterizează printr-o structură de producție foarte diversificată, determinată de necesitățile gospodăriei, precum și printr-o dotare tehnică redusă și necorespunzătoare, ceea ce împiedică creșterea productivității și obținerea unui surplus de produse destinate vânzării.

La nivelul microregiunii, datorită amplasamentului într-o zonă montană, se constată faptul că fermele mici și mijlocii reprezintă un procent important din totalul exploatațiilor existente în zonele montane, evidențiind astfel, o tipologie semnificativă a exploatațiilor agricole.

Având în vedere faptul că la nivel național sectorul pomicol este mai slab punctat în procesul de selecție a proiectelor decât sectorul legumicol, dar și faptul că nivelul de

calificare al potențialilor beneficiari este unul scăzut, fapt ce îi dezavantajează în cadrul competiției naționale, se constată faptul că accesul la finanțare al potențialilor beneficiari din cadrul microregiunii este limitat, în ciuda faptului că în special pentru comunitățile izolate, cu IDUL mai mic de 55 agricultura profesionistă constituie singura alternativă viabilă de creșterea nivelului de trai al locuitorilor acestor zone și de reducere a gradului de sărăcie în comunitățile izolate.

Măsura vizează, printre altele, acordarea de finanțare în baza unor criterii de selecție locală, care să garanteze accesul la finanțare pentru solicitanții care optează pentru dezvoltarea unor ferme mici în domeniul pomicol și pentru solicitanții care optează pentru astfel de inițiative în cadrul unor localități sărace, cu IDUL mai mic de 55.

Astfel, sprijinul acordat pentru fermele mici existente este un instrument menit să determine, în principal, transformarea structurală și deschiderea spre piață a fermelor mici cu potențial de a deveni întreprinderi agricole viabile, precum și de a crește capacitatea de a identifica noi oportunități de valorificare a producției acestora

Obiective de dezvoltare rurală cf. Reg.(UE) 1305/2013, art. 4:

- favorizarea competitivității agriculturii
- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților locale, inclusiv crearea și menținerea de noi locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole de dimensiuni mici
- creșterea productivității sectorului agricol prin tranziția de la agricultura de subzistență la agricultura profesionistă practicată în cadrul fermelor de dimensiuni mici
- creșterea orientării către piață și a veniturilor exploatațiilor agricole de mici dimensiuni
- profesionalizarea activităților agricole, în special în domeniile pomicol și zootehnic la nivelul microregiunii, cu un accent special plasat asupra exploatațiilor din zonele sărace.

Măsura contribuie la prioritatea / prioritățile prevăzute la art. 5, Reg.(UE) 1305/2013:

P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a completivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor **art. 19** din Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție **2A -** Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole **- Art. 5 Reg.(UE) 1305/2013**

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- **mediu și climă:** sprijinul vizează inclusiv adaptarea fermelor mici la schimbările climatice și reducerea vulnerabilității acestora prin adoptarea unor culturi rezistente la schimbări climatice și minima intervenție asupra solului, economisirea apei în agricultură, adoptarea de surse de încălzire bazate pe biomasă, reducerea emisiilor de amoniac prin investiții în fermă

- **inovare:** sprijinul acordat exploatațiilor agricole de mici dimensiuni va facilita accesul acestora pe piață, și adoptarea unor tehnici și metode noi și unor tehnologii inovatoare

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

- **M2/6.1. -** Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 2 din SDL, respectiv: *Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor*.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- **caracterul inovator** al intervenției constă în faptul că sprijinul acordat exploatațiilor agricole de mici dimensiuni va facilita accesul acestora pe piață, și adoptarea unor tehnici și metode noi și unor tehnologii inovatoare
- **valoarea adăugată** rezidă în faptul că se acordă prioritate la finanțare proiectelor care prevăd investiții în domeniul pomiculturii, zootehniei și proiectelor care sunt implementate în localitățile mai puțin dezvoltate existente la nivelul micro-regiunii, asigurând astfel șanse sporite de finanțare proiectelor care la nivel național ar obține un punctaj mai scăzut. Alte aspecte generatoare de valoare adăugată constau în posibilitatea asocierii micilor fermieri în cadrul diferitelor forme asociative, participarea acestora la schemele de calitate, creșterea productivității exploatațiilor agricole de mici dimensiuni, utilizarea mai rațională a terenurilor agricole, crearea unui cadru propice transferului de informație relevantă pentru fermieri

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Legislația UE:
  - **Regulamentul (CE) nr. 1242/2008** de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
  - **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii
- Legislația națională:
  - **Lege Nr. 346/2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;
  - **Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.
  - **Ordin nr. 22/2011** al Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de Politica Agricolă Comună;
  - **Ordonanță de Urgență nr. 43/2013** privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

Fermierii care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatație agricolă care intră în categoria de fermă mică conform definiției relevante cu excepția

persoanelor fizice neautorizate. Fermele mici sunt definite ca fiind exploatații agricole cu o dimensiune economică între 8.000 –11.999 € SO.

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor furnizate în planul de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru ferma mică, cu scopul de a facilita dezvoltarea fermelor mici pe baza planului de afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA aprobat**, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici;
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000 - 11.999 € SO (valoarea producției standard);
- Exploatația agricolă este înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului;
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul nu a beneficiat de sprijin anterior prin această sub-măsură din PNDR 2014-2020 sau prin intermediul GAL;
- O exploatație agricolă nu poate primi sprijin decât o singură dată în cadrul acestei sub-măsuri prin PNDR 2014-2020 sau prin GAL, în sensul că exploatația nu poate fi transferată între doi sau mai mulți fermieri, beneficiari ai sprijinului prin această măsură;
- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere si solarii.
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;

Alte angajamente

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșă de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);
- În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevede obligatoriu platforme de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

8. Criterii de selecție

- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol (în funcție de nivelul de educație și/sau calificare în domeniul agricol);

- Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (bovine, ovine, porcine, apicultură și caprine) și vegetal (pomicultura și producția de semințe, legumicultura, inclusiv producţia de material săditor);
- Principiul potențialului agricol care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
- Principiul fermelor de familie;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone;
- Principiul zonelor cu nivel ridicat de sărăcie (IDUL)
- Principiul zonelor incluse în arii protejate NATURA 2000
- Principiul creării de noi locuri de muncă

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum trei/cinci* ani. Sprijinul public nerambursabil este de **15.000 de euro** pentru o exploatație agricolă. Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate. Implementarea planului de afaceri inclusiv ultima plata cat si verificarea finala nu vor depăși 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.

**Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.*

10. Indicatori de monitorizare

- Total cheltuieli publice: **150.000 Euro**
- Număr de exploatații agricole sprijinite: **6**
- Număr de exploatații agricole sprijinite în domeniul pomicol: **4**
- Număr de exploatații agricole sprijinite în zone sărace: **2**

Indicator specific LEADER: Locuri de muncă nou create: **2**

Denumirea măsurii:

Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri – M2/6.1. / 2B

Tipul măsurii: ☐INVESTIȚII
☐ SERVICII
☑ SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Analiza SWOT întreprinsă la nivelul teritoriului a relevat existența unui număr insuficient de ferme și exploatații agricole la nivelul microregiunii, exodul populației tinere către zone urbane datorită lipsei posibilităților de asigurare a unui standard de viață decent, insuficienta dezvoltare a sectorului pomicol și zootehnic, în corelație cu potențialul real al zonei. Astfel, profesionalizarea agriculturii și generarea de valoare adăugată la nivel local din valorificarea potențialului agricol nu este posibilă decât în cadrul unor exploatații de dimensiuni mici, datorită fragmentării excesive a teritoriului. Mai mult decât atât, condițiile climatice și geografice fac ineficientă agricultura intensivă în domeniul vegetal, singurul sector favorizat fiind sectorul pomicol. Astfel, principalul scop al măsurii este acela de facilita trecerea de la agricultura de subzistență la agricultura practicată în mod profesionist, și totodată de a atrage tinerii competenți în spațiul rural, în vederea inițierii unor afaceri în domeniul agricol, valorificând în principal potențialul agricol și zootehnic al microregiunii.

Includerea măsurii în cadrul SDL este justificată prin faptul că majoritatea fermelor individuale se caracterizează printr-o putere economică redusă și sunt orientate, cu preponderență, spre autoconsum. Agricultura practicată se realizează prioritar în afara unui cadru formal și profesionist. Mai mult decât atât, existența unei tendințe accelerate de îmbătrânire a populației, dublată de un exod rural puternic al populației tinere către arealele urbane, impune impulsionarea sectorului agricol în scopul creării de noi locuri de muncă și sporirii atractivității acestuia pentru generația tânără. Măsura poate constitui în egală măsura o soluție pentru îmbunătățirea ratei de ocupare a populației, foarte scăzută în prezent, comparativ cu media la nivel național, fapt ce denotă implicarea populației apte de muncă în activități neremunerate sau în agricultura de subzistență.

La nivelul microregiunii, datorită amplasamentului într-o zonă montană, se constată faptul că fermele mici și mijlocii reprezintă un procent important din totalul exploatațiilor existente în zonele montane, evidențiind astfel, o tipologie semnificativă a exploatațiilor agricole. Intervenția prin această sub-măsură va conduce la creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație, care sunt încurajați să promoveze lanțurile scurte de aprovizionare, și, prin urmare, să devină competitivi și să își sporească gradul de orientare spre parteneriate. Îmbătrânirea forței de muncă în sector, precum și declinul demografic din zonele rurale determină nevoia unui interes crescut al populației tinere pentru zonele rurale în contextul îmbunătățirii performanțelor economice ale exploatațiilor agricole. Prin urmare, este necesar să se stabilească un nivel de sprijin optim pentru a încuraja tinerii să acceseze această sub-măsură, ținând cont și de costurile foarte ridicate pentru crearea unei întreprinderi agricole viabile de minimum 12.000 valoare producție standard.

Având în vedere faptul că la nivel național **(a)** sectorul pomicol este mai slab punctat în procesul de selecție a proiectelor decât sectorul legumicol, **(b)** nivelul de calificare al potențialilor beneficiari este unul scăzut și **(c)** posibilitatea de comasare a exploatațiilor agricole este foarte redusă datorită fragmentării teritoriului și amplasamentului în zonă montană, tinerii fermierii existenți la nivelul microregiunii sunt dezavantajați în cadrul competiției naționale, constatându-se faptul că accesul la finanțare al potențialilor beneficiari din cadrul microregiunii este limitat, în ciuda faptului că în special pentru comunitățile izolate, cu IDUL mai mic de 55 agricultura profesionistă constituie singura alternativă viabilă de creșterea nivelului de trai al locuitorilor acestor zone și de reducere a gradului de sărăcie în comunitățile izolate.

Măsura vizează, printre altele, acordarea de finanțare în baza unor criterii de selecție locală, care să garanteze accesul la finanțare pentru tinerii fermieri care dorească să se instaleze în domeniul pomicol și zootehnic și pentru solicitanții care optează pentru astfel de inițiative în cadrul unor localități sărace, cu IDUL mai mic de 55.

Obiective de dezvoltare rurală cf. Reg.(UE) 1305/2013, art. 4:

- favorizarea competitivității agriculturii
- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților locale, inclusiv crearea și menținerea de noi locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole;
- creșterea productivității sectorului agricol prin tranziția de la agricultura de subzistență la agricultura profesionistă practicată de tineri fermieri în cadrul fermelor de dimensiuni mici;
- creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație;
- încurajarea tinerilor și a familiilor din mediul rural de a se stabili în mediul rural, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei locale
- profesionalizarea activităților agricole, în special în domeniile pomicol și zootehnic la nivelul microregiunii, cu accent plasat asupra exploatațiilor din zonele sărace.

Măsura contribuie la prioritatea / prioritățile prevăzute la art. 5, Reg.(UE) 1305/2013:

P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor **art. 19** din Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție **2B -** Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor **- Art. 5 Reg.(UE) 1305/2013**

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- **mediu și climă:** sprijinul vizează inclusiv măsuri de asigurare a conformității cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstare a animalelor și siguranță la locul de muncă. Investițiile în sectorul zootehnic vor include obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd conform normelor de mediu

- **inovare:** sprijinul acordat tinerilor fermieri îi va încuraja pe aceștia să promoveze lanțurile scurte de aprovizionare, și, prin urmare, să devină competitivi și să își sporească gradul de orientare spre parteneriate. Totodată, încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploataţii agricole va facilita procesele inovatoare în sectorul agro-alimentar, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. De asemenea, tinerii fermierii au un rol important în diseminarea de bune practici, idei şi concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

- **M1/6.3. -** Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 2 din SDL, respectiv: *Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor*.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- **caracterul inovator** al intervenției constă în faptul că încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploataţii agricole va facilita procesele inovatoare în sectorul agro-alimentar, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. De asemenea, tinerii fermierii au un rol important în diseminarea de bune practici, idei şi concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare.
- **valoarea adăugată** rezidă în faptul că se acordă prioritate la finanțare proiectelor care prevăd investiții în domeniul pomiculturii, zootehniei și proiectelor care sunt implementate în localitățile mai puțin dezvoltate existente la nivelul micro-regiunii, asigurând astfel șanse sporite de finanțare proiectelor care la nivel național ar obține un punctaj mai scăzut. Alte aspecte generatoare de valoare adăugată constau în posibilitatea creșterea productivității exploatațiilor agricole, menținerea tinerilor în zonele rurale și oferirea unor alternative viabile de subzistență, facilitarea schimbului de generații, sporirea competitivității sectorului pomicol și zootehnic, crearea premiselor necesare pentru constituirea grupurilor de producători în sectoarele prioritare identificate la nivelul microregiunii.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Legislația UE:
  - **Regulamentul (CE) nr. 1307/2013** de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (CE) nr. 73/2009 al Consiliului;
  - **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
  - **Regulamentul (CE) nr. 1242/2008** de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploataţii agricole;
  - **Regulamentul (UE) 215/2014** al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013
- Legislația națională:
  - **Lege Nr. 346/2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

- **Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.
- **Ordonanța Guvernului nr. 8/2013** pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța Guvernului nr. 129/2000** privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări **prin Legea nr. 375/2002, Ordonanța Guvernului nr.76/2004,** cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

- **tânărul fermier** așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
- **persoană juridică cu mai mulți acționari** unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.

5. Tip de sprijin

Sprijin la instalare: sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA aprobat** pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici;
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 12.000 și 50.000 S.O. (valoare producție standard);
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:
  - studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
  - cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire sau
  - angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului
- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere si solarii.
- Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării;

Alte angajamente

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanţelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20 % din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);
- În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevede în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

8. Criterii de selecție

- Principiul comasării exploatațiilor, având în vedere numărul exploatațiilor preluate integral;
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol;
- Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (bovine, ovine și caprine, porcine, apicultură) și vegetal (pomicultură și producția de semințe, legumicultura, inclusiv producția de material săditor);
- Principiul potențialului agricol care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone;
- Principiul zonelor cu nivel ridicat de sărăcie (IDUL);
- Principiul creării de noi locuri de muncă.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.
De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum trei/cinci* ani și este de **50.000 Euro** pentru exploatațiile între 30.000 și 50.000 € SO, respectiv **40.000 Euro** pentru exploatațiile între 12.000 și 29.999 € SO. Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate. Implementarea planului de afaceri inclusiv ultima plata cat si verificarea finala nu vor depăși 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.

**Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.*

10. Indicatori de monitorizare

- Total cheltuieli publice: **360.000 Euro**
- Număr de beneficiari sprijiniți: **8**

- Sectoare prioritare sprijinite: **pomicultură, zootehnie**
- Regiuni prioritare sprijinite: **localități cu IDUL mai mic decât 55**

Indicator specific LEADER: Locuri de muncă nou create: **4**

Denumirea măsurii:

Sprijin pentru participarea pentru prima dată a grupurilor de producători la sistemele de calitate – M7/3.1. / 3A

Tipul măsurii: ☐ INVESTIȚII
☑ SERVICII
☑ SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Analiza SWOT întreprinsă la nivelul teritoriului a relevat inexistența unor sisteme de certificare a calității produselor locale, fapt ce le face pe acestea necompetitive sau indezirabile în raport cu anumite categorii de potențiali cumpărători; insuficienta promovare a produselor tradiționale de către formele asociative constituite la nivelul microregiunii, datorită inexistenței resurselor financiare destinate investițiilor în marketingul și certificare produselor tradiționale; existența unui număr insuficient de exploatații agricole, raportat la potențialul ridicat al zonei, astfel încât produsele rezultate din aceste exploatații să fie competitive pe piețele regionale și/sau naționale; aspecte cu un impact negativ asupra competitivității locale a produselor tradiționale

Măsura este dedicată în principal grupurilor de producători (forma asociative) constituite la nivelul microregiunii, care vor beneficia de un stimulent anual pentru realizarea unor scheme voluntare de certificare a produselor agricole recunoscute de statele membre ca aplicând orientările UE privind cele mai bune practici pentru sistemele de certificare voluntară a produselor agricole și neagricole. Conform analizei SWOT reiese faptul că la nivelul microregiunii există un număr relevant de forme asociative în domeniul creșterii animalelor, 4 dintre acestea fiind și membre al GAL Asociația Poarta Almăjului. Totodată, la nivelul microregiunii există un potențial pomicol foarte dezvoltat, care însă este nevalorificat în plan local, însă care odată accesat prin intermediul SDL va putea genera potențiali beneficiari și în ceea ce privește produsele provenite din sectorul pomicol.

Astfel, principalul scop al măsurii este acela de spori competitivitatea produselor realizate de grupurilor de producători și de micii fermieri din domeniul pomicol, prin sprijinirea acestora în direcția participării la schemele de calitate recunoscute la nivel comunitar.

Includerea măsurii în cadrul SDL În România este justificată prin faptul că la nivel național nu sunt disponibile fonduri destinate participării producătorilor la schemele de calitate, iar certificarea producătorilor reprezintă o condiție fără de care nu pot fi accesate piețele externe (a se vedea potențialul de export către Serbia și Bulgaria, zone apropiate de microregiunea *Poarta Almăjului)* și nici piețele interne, în condițiile în care din ce în ce mai mulți retaileri de dimensiuni mari solicită certificări suplimentare pentru a include produsele tradiționale în gama curentă de produse oferită consumatorilor.

În condițiile în care rentabilitatea producătorilor locali este una foarte scăzută, datorită lipsei dotărilor și cunoștințelor necesare pentru practicarea unui management agricol performant, participarea la schemele de calitate constituie un deziderat ce nu poate fi susținut din punct de vedere financiar, fără a afecta performanțele economice ale exploatațiilor. Prin urmare, includerea acestei măsuri în SDL este de natură să dinamizeze producătorii locali și să le deschidă acestora noi orizonturi pentru comercializarea produselor tradiționale obținute în cadrul exploatațiilor pe care le dețin sau le administrează. Măsura este cu atât mai importantă cu cât pentru multe dintre localitățile incluse în GAL sectorul agricol reprezintă principala sursă de venit pentru membrii comunității locale.

Obiective de dezvoltare rurală cf. Reg.(UE) 1305/2013, art. 4:

- favorizarea competitivității agriculturii

Obiective specifice ale măsurii:

- participarea pentru prima dată a fermierilor și grupurilor de fermieri la schemele de calitate relevante la nivel european;
- creșterea competitivității produselor tradiționale obținute la nivelul microregiunii;
- facilitarea accesului la noi piețe de desfacere interne și/sau internaționale a produselor tradiționale obținute la nivelul microregiunii;
- creșterea valorii adăugate a produselor tradiționale obținute de fermierii și grupurile de fermieri locali;
- integrarea fermierilor și grupurilor de fermieri locali la un nivel superior în lanțurile agro-alimentare.

Măsura contribuie la prioritatea / prioritățile prevăzute la art. 5, Reg.(UE) 1305/2013:

P3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

Măsura corespunde obiectivelor **art. 16** din Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 3A - Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale - **Art. 5 Reg.(UE) 1305/2013.**

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- **mediu și climă:** -
- **inovare:** sprijinul acordat pentru participarea la schemele de calitate le va permite fermierilor și formelor asociative din teritoriu să acceseze noi piețe și să acționeze la nivelul acestora în mod inovativ. Proximitatea frontierelor cu Bulgaria și Serbia, poate constitui în egală măsură o oportunitate de inițiere a unor operațiuni de export la scară redusă și o modalitate de inovare în domeniul comercial.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

- **M1/6.3.** – Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici (măsurile sunt complementare în sensul că beneficiarii de finanțare în cadrul M1/6.3. pot constitui beneficiari direcți în cadrul M7/3.1.);
- **M2/6.1.** – Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri (măsurile sunt complementare în

sensul că beneficiarii de finanțare în cadrul M2/6.1. pot constitui beneficiari direcți în cadrul M7/3.1.);

Sinergia cu alte măsuri din SDL: -

2. **Valoarea adăugată a măsurii**

- **caracterul inovator** al intervenției constă în faptul că participarea la schemele de calitate constituie o formă de înaltă profesionalizare a agriculturii; beneficiarii vor fi obligați în permanență să se perfecționeze, să dobândească noi cunoștințe în domeniul agricol, să deprindă metode și tehnici de marketing al produselor agricole, să negocieze cu potențiali clienți, să își dezvolte abilitățile manageriale pe care un fermier clasic de cele mai multe ori nu le posedă;
- **valoarea adăugată** rezidă în faptul că măsura contribuie la creșterea competitivității produselor locale, facilitarea accesului la noi piețe de desfacere, eficientizarea producției. Totodată, prin faptul că măsura este complementară cu Măsurile M1/6.3. și M2/6.1., asigură consolidarea performanței obținută de către fermieri și/sau grupurile de fermieri în cadrul măsurilor precedente, facilitându-le acestora accesul la ultima etapă a lanțului agro-alimentar, respectiv comercializarea produselor obținute în condiții competitive și către piețe stabile.

3. **Trimiteri la alte acte legislative:**
   - Legislația UE:
     - **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
     - **Regulamentul (UE) nr. 1151/2012** al Parlamentului European și al Consiliului;
     - **Regulamentul (CE) nr. 834/2007** al Consiliului
     - **Regulamentul (UE) nr. 110/2008** al Parlamentului European și al Consiliului;
     - **Regulamentul CEE nr. 160/91 al** Consiliului
   - Legislația națională:
     - **Lege Nr. 346/2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;
     - **Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.
     - **Ordonanţa Guvernului nr. 8/2013** pentru modificarea şi completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal şi reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările şi completările ulterioare;

4. **Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)**

- **grupuri de producători/fermieri** constituite conform legislației naționale în vigoare
- **tânărul fermier** așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole, **care a beneficiat în prealabil de sprijin în cadrul Măsurii M2/6.1.**;
- **persoana juridică cu mai mulți acționari** unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile

financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni, **care a beneficiat în prealabil de sprijin în cadrul Măsurii M2/6.1.**;

- **fermierii** care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatație agricolă care intră în categoria de fermă mică conform definiției relevante cu excepția persoanelor fizice neautorizate, **care au beneficiat în prealabil de sprijin în cadrul Măsurii M1/6.3.**;

5. Tip de sprijin

Stimulent financiar anual: sprijinul va fi acordat sub formă unui stimulent financiar anual al cărui nivel se stabilește în funcție de nivelul costurilor fixe rezultate din participarea la schemele de calitate pentru care se acordă sprijin, în decursul unei perioade de maximum 5 ani.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă în vederea participării beneficiarilor eligibili la schemele de calitate, costurile aferente aderării la o schemă de calitate care beneficiază de sprijin și cotizație anuală de participare la schema respectivă, inclusiv, dacă este cazul, cheltuielile aferente controalelor necesare pentru verificarea respectării specificațiilor schemei.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria de beneficiari eligibili menționată mai sus;
- Solicitantul trebuie să realizeze o producție agricolă din categoria celor sprijinite de către Uniunea Europeană;
- Solicitantul trebuie să facă dovada faptului că comercializează anual cel puțin 40% din producția obținută
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:
    - studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
    - cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire

8. Criterii de selecție

- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol;
- Principiul formelor asociative;
- Principiul fermelor mici și al tinerilor fermieri;
- Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (bovine, ovine și caprine, porcine, apicultură) și vegetal (pomicultură și producția de semințe, legumicultura, inclusiv producția de material săditor);
- Principiul cererii pentru producția realizată;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone;
- Principiul zonelor cu nivel ridicat de sărăcie (IDUL);

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum cinci ani și constă într-un stimulent anual în cuantum de maxim **3.000 euro/an** pentru întreaga perioadă de aderare la schemă. **Intensitatea sprijinului** acordat este de **90%** din costurile eligibile, restul de **10%** reprezentând contribuția privată a Beneficiarului.

10. Indicatori de monitorizare

- Total cheltuieli publice: **38.489 Euro**
- Număr de beneficiari sprijiniți: **2**
- Sectoare prioritare sprijinite: **pomicultură, zootehnie**

Indicator specific LEADER: Locuri de muncă nou create: **0**

Denumirea măsurii:

Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole – M4/6.4. / 6A/5C

Tipul măsurii: ☑INVESTIȚII
☐ SERVICII
☐ SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Analiza SWOT întreprinsă la nivelul teritoriului a relevat absența unor sectoare economice generatoare de valoare adăugată (construcții, producție, TIC, servicii pentru populația din mediul rural); absența locurilor de muncă la nivel local, datorită rentabilității scăzute a afacerilor locale și a preponderenței formelor de afaceri individuale (PFA, II, IF); dezvoltarea insuficientă a sectorului serviciilor, investițiile în sectorul terțiar putând contribui la creșterea calității locuitorilor, motivarea tinerilor să nu părăsească spațiul rural, creare de locuri de muncă; insuficienta promovare a potențialului turistic al zonei, în pofida multiplelor elemente de atracție și a multiplelor forme de turism de pot fi practicate la nivelul microregiunii; existența unui grad de utilizare netă a locurilor de cazare foarte scăzut, în ciuda numărului ridicat de facilități de cazare și a potențialului turistic, natural, istoric, religios și de tratament de care dispune microregiune; existența unui număr ridicat de persoane angrenate în agricultura de subzistență sau în alte categorii de activități neremunerate, datorită lipsei locurilor de muncă sau a unui context favorabil pentru inițierea propriilor afaceri; existența unei rate de ocupare a populației foarte scăzute, comparativ cu media la nivel național, fapt ce denotă implicarea populației apte de muncă în activități neremunerate sau în agricultura de subzistență; absența factorilor stimulatori de atragere și menținere a tinerilor în cadrul microregiunii.

Soluția tuturor acestor puncte slabe constă în stimularea mediului de afaceri din cadrul microregiunii *Poarta Almăjului*, contribuind astfel la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate la nivel local, precum și la dezvoltarea activităților non-agricole existente, care să conducă la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și reducerea diferențelor dintre mediul rural și urban, acordându-se prioritate sectoarelor relevante la nivelul microregiunii (turism și prelucrarea lemnului).

Includerea măsurii în cadrul SDL este justificată prin faptul că crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi constituie singura alternativă viabilă de generare de locuri de muncă în spațiul rural, în special în comunitățile izolate și în cele cu grad de sărăcie ridicat.

Având în vedere faptul că la nivel național **(a)** se acordă punctaj pentru principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități neagricole, iar la nivelul teritoriului numărul fermelor existente în prezent este foarte scăzut **(b)** sectorul prelucrării lemnului nu constituie un sector prioritar, iar la nivelul microregiunii concentrează mai mult de jumătate din activitățile economice non-agricole și **(c)** gradul de sărăcie al localităților din care provin beneficiarii nu este considerat criteriu relevant, potențialii beneficiari existenți la nivelul microregiunii sunt dezavantajați în cadrul competiției naționale, constatându-se faptul că accesul la finanțare al potențialilor beneficiari din cadrul microregiunii este limitat, în ciuda faptului că unul dintre scopurile principale ale măsurii este acela de a atenua disparitățile de dezvoltare dintre diferite localități/regiuni.

Măsura vizează, printre altele, acordarea de finanțare în baza unor criterii de selecție locală, care să garanteze accesul la finanțare cu prioritate pentru microîntreprinderile care operează în sectoarele relevante pe plan local (prelucrarea lemnului, turism, TIC) și pentru solicitanții care optează pentru astfel de inițiative în cadrul unor localități sărace, cu IDUL mai mic de 55.

Obiective de dezvoltare rurală cf. Reg.(UE) 1305/2013, art. 4:

- asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților locale, inclusiv crearea și menținerea de noi locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- stimularea mediului de afaceri din spațiul rural la nivelul microregiunii;
- creșterea numărului de activități neagricole desfășurate la nivelul microregiunii;
- dezvoltarea activităților neagricole existente la nivelul microregiunii;
- crearea de noi locuri de muncă;
- încurajarea sectoarelor de activitate relevante la nivelul microregiunii;
- creșterea veniturilor populației la nivelul microregiunii;
- reducerea diferențelor dintre mediul urban și mediul rural;
- promovarea formelor de energie regenerabilă;
- diversificarea activităților economice ale fermierilor sau membrilor gospodăriilor agricole prin practicarea de activități neagricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale.

Măsura contribuie la prioritatea / prioritățile prevăzute la art. 5, Reg.(UE) 1305/2013:

P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale
P5 - Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

Măsura corespunde obiectivelor **art. 19** din Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniile de intervenție **5C -** Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei **- Art. 5 Reg.(UE) 1305/2013** și **6A -** Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă **- Art. 5 Reg.(UE) 1305/2013**

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- **mediu și climă:** sprijinul promovează în egală măsură investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, ca o componentă secundară a activității investiționale, în limita a 25% din valoarea totală eligibilă a proiectelor. Totodată, activitățile de agroturism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale sensibile și, mai mult decât atât, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii mediului rural.

- **inovare:** sprijinul acordat va contribui la diversificarea activităților economice în zonele rurale și va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea satelor românești.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

- **M3/6.2.** – Sprijin pentru înființarea de activități neagricole (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*
- **M5/6.4.D.** – Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole pentru locuitorii din orașele mici incluse în spațiul LEADER (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale* **și** la îndeplinirea Priorității 5 din SDL, respectiv: *Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic).*
- **M6/7.2.** – Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*
- **M8/7.3.** – Sprijin pentru infrastructura de bandă largă, inclusiv crearea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la bandă largă, precum și E-guvernare publică (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*

2. Valoarea adăugată a măsurii

- **caracterul inovator** al intervenției constă în faptul că sprijinul acordat va contribui la diversificarea activităților economice în zonele rurale și va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea satelor românești.
- **valoarea adăugată** rezidă în faptul că se acordă prioritate la finanțare proiectelor care prevăd investiții în domenii neagricole relevante pentru microregiune (turism, prelucrarea lemnului, TIC) și proiectelor care sunt implementate în localitățile mai puțin dezvoltate existente la nivelul micro-regiunii, asigurând astfel șanse sporite de finanțare proiectelor care la nivel național ar obține un punctaj mai scăzut. Alte aspecte generatoare de valoare adăugată constau în crearea de noi locuri de muncă pentru populația din spațiul rural al microregiunii, diversificarea serviciilor pentru populația din mediul rural, facilitarea accesului la informație, etc.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Legislația UE:
  - **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
  - **Regulamentul (UE) nr. 1407/2013** privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis;
  - **Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02** cu privire la aplicarea art. 87 și 88

din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;
  - **Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02** cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare
  - **Linii directoare comunitare** privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate
- Legislația națională:
  - **Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.
  - **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 142/2008** privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național.

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

- **micro-întreprinderi** și **întreprinderi non-agricole mici** existente și nou înființate din spațiul rural;
- **fermieri sau membrii unor gospodării agricole** care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:
- investiții pentru producere și comercializarea produselor non-agricole, cum ar fi, prioritar activități de prelucrare a produselor lemnoase, fabricarea de produse electrice, electronice, etc.;
- investiții pentru activități meșteșugărești;
- investiții legate de furnizarea de servicii;
- investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică de tip agro-turistic;
- proiecte de activități de agrement.
- investiții în generarea de energie din surse regenerabile pentru uz propriu, fără scop comercial;
- investiții pentru producția de combustibil din biomasă în vederea comercializării.

Acțiuni neeligibile:
- prestarea de servicii agricole;
- procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă ca și activitatea economică

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin sub-măsură;
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în spațiul rural;

- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului.

8. Criterii de selecție

- Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole;
- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (textile și pielărie, industrii creative și culturale-inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației, agroturism, etc.)
- Principiul prioritizării sectoarelor relevante la nivelul microregiunii (turism, prelucrarea lemnului, TIC)
- Principiul stimulării activităților turistice în sensul prioritizării activităților agroturistice;
- Principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice;
- Principiul zonelor cu nivel ridicat de sărăcie (IDUL);
- Principiul creării de noi locuri de muncă.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși **200.000 de euro/beneficiar** pe 3 ani fiscali. Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 90%.

10. Indicatori de monitorizare

- Total investiții în surse regenerabile de energie: **25.000 Euro**
- Totalul cheltuielilor publice pentru proiecte care includ producția de energie din surse regenerabile: **100.000 Euro**
- Totalul cheltuielilor publice: **172.066 Euro**
- Număr de beneficiari sprijiniți: **2**
- Sectoare prioritare sprijinite: **turism, prelucrarea lemnului**
- Locuri de muncă nou-create: **2**

Indicator specific LEADER: Locuri de muncă nou create: **2**

Denumirea măsurii:

Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole pentru locuitorii din orașele mici incluse în spațiul LEADER – M5/6.4.D. / 6A/5C

Tipul măsurii: ☑INVESTIȚII
☐ SERVICII
☐ SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Analiza SWOT întreprinsă la nivelul teritoriului a relevat absența unor sectoare economice generatoare de valoare adăugată (construcții, producție, TIC, servicii pentru populația din mediul rural); absența locurilor de muncă la nivel local, datorită rentabilității scăzute a afacerilor locale și a preponderenței formelor de afaceri individuale (PFA, II, IF); dezvoltarea insuficientă a sectorului serviciilor, investițiile în sectorul terțiar putând contribui la creșterea calității locuitorilor, motivarea tinerilor să nu părăsească spațiul rural, crearea de locuri de muncă; insuficienta promovare a potențialului turistic al zonei, în pofida multiplelor elemente de atracție și a multiplelor forme de turism de pot fi practicate la nivelul microregiunii; existența unui grad de utilizare netă a locurilor de cazare foarte scăzut, în ciuda numărului ridicat de facilități de cazare și a potențialului turistic, natural, istoric, religios și de tratament de care dispune microregiune; existența unui număr ridicat de persoane angrenate în agricultura de subzistență sau în alte categorii de activități neremunerate, datorită lipsei locurilor de muncă sau a unui context favorabil pentru inițierea propriilor afaceri; existența unei rate de ocupare a populației foarte scăzute, comparativ cu media la nivel național, fapt ce denotă implicarea populației apte de muncă în activități neremunerate sau în agricultura de subzistență; absența factorilor stimulatori de atragere și menținere a tinerilor în cadrul microregiunii.

Soluția tuturor acestor puncte slabe constă în stimularea mediului de afaceri din cadrul microregiunii *Poarta Almăjului*, contribuind astfel la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate la nivel local, precum și la dezvoltarea activităților non-agricole existente, care să conducă la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și reducerea diferențelor dintre mediul rural și urban, acordându-se prioritate sectoarelor relevante la nivelul microregiunii (turism și prelucrarea lemnului).

Includerea măsurii în cadrul SDL a acestei măsuri este justificată prin faptul că Orașul Băile Herculane și satul aparținător Pecișnica constituie principalele puncte de atracție turistică la nivelul întregii microregiuni, constituind practic localitatea reprezentativă în jurul căreia gravitează microregiunea. Din punct de vedere al dezvoltării economice și sociale, Orașul Băile Herculane se află într-un declin pronunțat în ultimii ani, iar sectorul turistic, capabil să susțină întreaga microregiune se degradează datorită lipsei investițiilor. Orașul Băile Herculane a făcut parte și în perioada anterioară din GAL Asociația Poarta Almăjului, contribuind în mod activ la implementarea SDL, chiar dacă nu din postura de beneficiar al finanțărilor. Fiind inclus în spațiul LEADER și lipsit de orice alte posibilități de finanțare a investițiilor (în special dacă ne raportăm la satul aparținător Pecișnica), Orașul Băile Herculane are nevoie intensă de sprijin în vederea relansării economice, creării de noi locuri de muncă, atragerii de turiști, diversificării ofertei turistice, astfel încât să fie create locuri de muncă și valoare adăugată la nivelul microregiunii.

Pornind de la justificarea conform căreia crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi constituie singura alternativă viabilă de generare de locuri de muncă în spațiul LEADER, a fost apreciat faptul că includerea în cadrul SDL a unei măsuri dedicate este de natură să contribuie la dezvoltarea întregului teritoriu acoperit de GAL.

Măsura vizează, printre altele, acordarea de finanțare în baza unor criterii de selecție locală, care să garanteze accesul la finanțare cu prioritate pentru microîntreprinderile care operează în sectoarele relevante pe plan local (turism, TIC, activități de agrement).

Obiective de dezvoltare rurală cf. Reg.(UE) 1305/2013, art. 4:

- asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților locale, inclusiv crearea și menținerea de noi locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- stimularea mediului de afaceri din spațiul rural la nivelul orașelor incluse în spațiul LEADER;
- creșterea numărului de activități neagricole desfășurate la nivelul orașelor incluse în spațiul LEADER;
- dezvoltarea activităților neagricole existente la nivelul orașelor incluse în spațiul LEADER;
- crearea de noi locuri de muncă;
- încurajarea sectoarelor de activitate relevante la nivelul orașelor incluse în spațiul LEADER;
- creșterea veniturilor populației la nivelul microregiunii;
- reducerea diferențelor dintre mediul urban și mediul rural;
- promovarea formelor de energie regenerabilă.

Măsura contribuie la prioritatea / prioritățile prevăzute la art. 5, Reg.(UE) 1305/2013:

P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale
P5 - Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

Măsura corespunde obiectivelor **art. 19** din Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniile de intervenție **5C -** Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei **- Art. 5 Reg.(UE) 1305/2013** și **6A -** Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă **- Art. 5 Reg.(UE) 1305/2013**

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- **mediu și climă:** sprijinul promovează în egală măsură investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, ca o componentă secundară a activității investiționale, în limita a 25% din valoarea totală eligibilă a proiectelor. Totodată, activitățile de turism/agroturism/agrement sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale

sensibile și, mai mult decât atât, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii spațiului LEADER.

- **inovare:** sprijinul acordat va contribui la diversificarea activităţilor economice în spațiul LEADER și va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea localităților incluse în spațiul LEADER românesc.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

- **M3/6.2.** – Sprijin pentru înființarea de activități neagricole (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*
- **M5/6.4.** – Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale* **și** la îndeplinirea Priorității 5 din SDL, respectiv: *Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic).*
- **M6/7.2.** – Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*
- **M8/7.3.** – Sprijin pentru infrastructura de bandă largă, inclusiv crearea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la bandă largă, precum și E-guvernare publică (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*

2. Valoarea adăugată a măsurii

- **caracterul inovator** al intervenției constă în faptul că sprijinul acordat va contribui la diversificarea activităților economice în zonele LEADER și va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea mediului de afaceri local; măsura este susceptibilă să relanseze anumite sectoare de activitate decadente în ultimii ani datorită lipsei investițiilor și a posibilităților de atragere de surse de finanțare nerambursabilă.
- **valoarea adăugată** rezidă în faptul că se acordă prioritate la finanțare proiectelor care prevăd investiții în domenii neagricole relevante pentru microregiune în general și pentru orașele din spațiul LEADER în particular (turism, agrement, TIC), asigurând astfel o oportunitate de finanțare pentru localități care nu se califică pentru accesarea de fonduri prin alte surse de finanțare. Alte aspecte generatoare de valoare adăugată constau în crearea de noi locuri de muncă pentru populația din spațiul eligibil LEADER, diversificarea serviciilor pentru populația din spațiul eligibil LEADER, facilitarea accesului la informație, etc.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Legislația UE:
  - **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
  - **Regulamentul (UE) nr. 1407/2013** privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis;
  - **Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02** cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;
  - **Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02** cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare
  - **Linii directoare comunitare** privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate
- Legislația națională:
  - **Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.
  - **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 142/2008** privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național.

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

- **micro-întreprinderi** și **întreprinderi non-agricole mici** existente și nou înființate din spațiul eligibil LEADER;
- **micro-întreprinderi** și **întreprinderi non-agricole mici** existente și nou înființate din Orașul Băile Herculane și satele aparținătoare

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

- investiții pentru producere și comercializarea produselor non-agricole, cum ar fi, prioritar activități de prelucrare a produselor lemnoase, fabricarea de produse electrice, electronice, etc.;
- investiții pentru activități meșteșugărești;
- investiții legate de furnizarea de servicii;
- investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică de tip agro-turistic;
- proiecte de activități de agrement;
- investiții în generarea de energie din surse regenerabile pentru uz propriu, fără scop comercial;
- investiții pentru producția de combustibil din biomasă în vederea comercializării.

Acțiuni neeligibile:

- prestarea de servicii agricole;
- procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă ca și activitatea economică;

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin sub-măsură;
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în spațiul eligibil LEADER;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului.

8. Criterii de selecție

- Principiul localizării investiției în orașe aparținând spațiului eligibil LEADER (inclusiv sate aparținătoare);
- Principiul prioritizării sectoarelor relevante la nivelul microregiunii (turism, prelucrarea lemnului, TIC)
- Principiul stimulării activităților turistice în sensul prioritizării activităților agroturistice;
- Principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice;
- Principiul creării de noi locuri de muncă.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși **200.000 de euro/beneficiar** pe 3 ani fiscali. Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 90%.

10. Indicatori de monitorizare

- Total investiții în surse regenerabile de energie: **75.000 Euro**
- Totalul cheltuielilor publice pentru proiecte care includ producția de energie din surse regenerabile: **300.000 Euro**
- Totalul cheltuielilor publice: **674.937 Euro**
- Număr de beneficiari sprijiniți: **6**
- Sectoare prioritare sprijinite: **turism, prelucrarea lemnului**
- Locuri de muncă nou-create: **6**

Indicator specific LEADER: Locuri de muncă nou create: **6**

Denumirea măsurii:

Sprijin pentru înființarea de activități neagricole – M3/6.2. / 6A

Tipul măsurii: ☐INVESTIȚII
☐ SERVICII
☑ SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Analiza SWOT întreprinsă la nivelul teritoriului a relevat absența unor sectoare economice generatoare de valoare adăugată (construcții, producție, TIC, servicii pentru populația din mediul rural); absența locurilor de muncă la nivel local, datorită rentabilității scăzute a afacerilor locale și a preponderenței formelor de afaceri individuale (PFA, II, IF); dezvoltarea insuficientă a sectorului serviciilor, investițiile în sectorul terțiar putând contribui la creșterea calității locuitorilor, motivarea tinerilor să nu părăsească spațiul rural, creare de locuri de muncă; insuficienta promovare a potențialului turistic al zonei, în pofida multiplelor elemente de atracție și a multiplelor forme de turism ce pot fi practicate la nivelul microregiunii; existența unui grad de utilizare netă a locurilor de cazare foarte scăzut, în ciuda numărului ridicat de facilități de cazare și a potențialului turistic, natural, istoric, religios și de tratament de care dispune microregiunea; existența unui număr ridicat de persoane angrenate în agricultura de subzistență sau în alte categorii de activități neremunerate, datorită lipsei locurilor de muncă sau a unui context favorabil pentru inițierea propriilor afaceri; existența unei rate de ocupare a populației foarte scăzute, comparativ cu media la nivel național, fapt ce denotă implicarea populației apte de muncă în activități neremunerate sau în agricultura de subzistență; absența factorilor stimulatori de atragere și menținere a tinerilor în cadrul microregiunii.

Soluția tuturor acestor puncte slabe constă în stimularea mediului de afaceri din cadrul microregiunii *Poarta Almăjului*, contribuind astfel la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate la nivel local, prin înființarea de micro-întreprinderi performante care să sporească capitalul antreprenorial al regiunii și să genereze inovare la nivel teritorial, conducând în egală măsură la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și reducerea diferențelor dintre mediul rural și urban, acordându-se prioritate sectoarelor relevante la nivelul microregiunii (turism și prelucrarea lemnului).

Includerea măsurii în cadrul SDL este justificată prin faptul că crearea de microîntreprinderi constituie singura alternativă viabilă de generare de locuri de muncă în spațiul rural, în special în comunitățile izolate și în cele cu grad de sărăcie ridicat. Dat fiind că relieful este foarte fragmentat, iar puterea financiară a locuitorilor foarte scăzută, aceștia nu dispun încă de resursele necesare angrenării în demersuri antreprenoriale de mari dimensiuni, sau care necesită investiții semnificative, ci mai degrabă au nevoie de un sprijin financiare care să îi ajută să pornească o afacere în mediul rural și să dobândească perspectiva dezvoltării pe parcursul câtorva ani.

Având în vedere faptul că la nivel național **(a)** se acordă punctaj pentru principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități neagricole, iar la nivelul teritoriului numărul fermelor existente în prezent este foarte scăzut **(b)** sectorul prelucrării

lemnului nu constituie un sector prioritar, iar la nivelul microregiunii concentrează mai mult de jumătate din activitățile economice non-agricole și **(c)** gradul de sărăcie al localităților din care provin beneficiarii nu este considerat criteriu relevant, potențialii beneficiari existenți la nivelul microregiunii sunt dezavantajați în cadrul competiției naționale, constatându-se faptul că accesul la finanțare al potențialilor beneficiari din cadrul microregiunii este limitat, în ciuda faptului că unul dintre scopurile principale ale măsurii este acela de a atenua disparitățile de dezvoltare dintre diferite localități/regiuni.

Măsura vizează, printre altele, acordarea de finanțare în baza unor criterii de selecție locală, care să garanteze accesul la finanțare cu prioritate pentru microîntreprinderile care operează în sectoarele relevante pe plan local (prelucrarea lemnului, turism, TIC) și pentru solicitanții care optează pentru astfel de inițiative în cadrul unor localități sărace, cu IDUL mai mic de 55.

Obiective de dezvoltare rurală cf. Reg.(UE) 1305/2013, art. 4:

- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților locale, inclusiv crearea și menținerea de noi locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- stimularea mediului de afaceri din spațiul rural la nivelul microregiunii;
- diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de micro-întreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol;
- dezvoltarea serviciilor pentru populația rurală la nivelul microregiunii;
- crearea de noi locuri de muncă;
- încurajarea sectoarelor de activitate relevante la nivelul microregiunii.

Măsura contribuie la prioritatea / prioritățile prevăzute la art. 5, Reg.(UE) 1305/2013:

P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor **art. 19** din Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniile de intervenție **6A -** Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă **- Art. 5 Reg.(UE) 1305/2013**

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- **mediu și climă:** Măsura contribuie la obiectivele transversale privind mediul și clima în special prin prisma faptului că activitățile de agroturism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale sensibile și, mai mult decât atât, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii mediului rural; de asemenea, activitățile productive sprijinite vor încuraja achiziția de echipamente cu consumuri energetice reduse și cu performanțe în domeniul reducerii consumului de resurse și controlului poluării.
- **inovare:** sprijinul acordat va contribui la diversificarea activităților economice în zonele rurale și va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea satelor românești. Un accent deosebit va fi acordat sectorului TIC, care este privit ca o

variantă inovativă de creștere a capacității de comunicare intrateritorială, ce excede limitările de natură geografică și infrastructura rutieră deficitară existente datorită amplasării microregiunii în cadrul zonei montane.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

- **M4/6.4.** – Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*
- **M5/6.4.D.** – Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole pentru locuitorii din orașele mici incluse în spațiul LEADER (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*
- **M6/7.2.** – Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*
- **M8/7.3.** – Sprijin pentru infrastructura de bandă largă, inclusiv crearea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la bandă largă, precum și E-guvernare publică (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*

2. Valoarea adăugată a măsurii

- **caracterul inovator** al intervenției constă în faptul că sprijinul acordat va contribui la diversificarea activităților economice în zonele rurale și va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea satelor românești. Un accent deosebit va fi acordat sectorului TIC, care este privit ca o variantă inovativă de creștere a capacității de comunicare intrateritorială, ce excede limitările de natură geografică și infrastructura rutieră deficitară existente datorită amplasării microregiunii în cadrul zonei montane.
- **valoarea adăugată** rezidă în faptul că se acordă prioritate la finanțare proiectelor care prevăd investiții în domenii neagricole relevante pentru microregiune (turism, prelucrarea lemnului, TIC) și proiectelor care sunt implementate în localitățile mai puțin dezvoltate existente la nivelul micro-regiunii, asigurând astfel șanse sporite de finanțare proiectelor care la nivel național ar obține un punctaj mai scăzut. Alte aspecte generatoare de valoare adăugată constau în crearea de noi locuri de muncă pentru populația din spațiul rural al microregiunii, diversificarea serviciilor pentru populația din mediul rural, facilitarea accesului la informație, asigurarea unei parități în ceea ce privește nivelul de dezvoltare în cadrul microregiunii, etc.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Legislația UE:
  - **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
- Legislația națională:

- **Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.
- **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 142/2008** privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național.

4. **Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)**

- **Fermieri sau membrii unei gospodarii agricole**, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole în spațiul rural pentru prima dată. Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile;
- **Micro-întreprinderi** și **întreprinderi mici** existente din spațiul rural, care își propun activități non-agricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- **Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi**, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-ups).

5. **Tip de sprijin**

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru finanțarea de noi activități non-agricole în mediul rural pe baza unui plan de afaceri

6. **Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile**

Acțiuni eligibile:
Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse prin PA, inclusiv capital de lucru și capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA aprobat**, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.
Acțiuni neeligibile:
Nu sunt eligibile cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională, precum și producerea și comercializarea produselor din Anexa I din Tratat

7. **Condiții de eligibilitate**

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;
- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin sub-măsură;
- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în spațiul rural iar activitatea va fi desfășurată în spațiul rural;
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în cel mult 9 luni de la data notificării de primire a sprijinului.

Alte angajamente

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de minim 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

8. **Criterii de selecție**

- Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole;
- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (textile și pielărie, industrii creative și culturale-inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației, agroturism, etc.)
- Principiul prioritizării sectoarelor relevante la nivelul microregiunii (turism, prelucrarea lemnului, TIC)
- Principiul stimulării activităților turistice în sensul prioritizării activităților agroturistice;
- Principiul stimulării unui nivel ridicat de calitate al planului de afaceri, care va fi stabilit în funcție de producția comercializată sau activitățile prestate, în procent de peste 30% din valoarea primei tranșe de plată;
- Principiul zonelor cu nivel ridicat de sărăcie (IDUL);
- Principiul creării de noi locuri de muncă.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși **200.000 de euro/beneficiar** pe 3 ani fiscali. Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de **100%.**

Cuantumul sprijinului este de **50.000 de euro/proiect**, cu posibilitatea majorării sprijinului până la valoarea de 70.000 de euro/proiect în cazul activităților de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și de agroturism.

Sprijinul pentru înființarea de activități non-agricole în zone rurale se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe astfel:

- **70%** din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- **30%** in cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte_a planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la semnarea deciziei de finanțare.

Perioada de implementare a Planului de Afaceri este de **maximum 5 ani** si include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe. În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

10. Indicatori de monitorizare

- Totalul cheltuielilor publice: **582.083 Euro**
- Număr de beneficiari sprijiniți: **6**
- Sectoare prioritare sprijinite: **turism, prelucrarea lemnului**
- Locuri de muncă nou-create: **4**

Indicator specific LEADER: Locuri de muncă nou create: **4**

Denumirea măsurii:

Investiții în creare și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică – M6/7.2. / 6B

Tipul măsurii: ☑INVESTIȚII
☐ SERVICII
☐ SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Analiza SWOT întreprinsă la nivelul teritoriului a relevat inexistența infrastructurii educaționale preșcolare și a unor locuri de joacă pentru copii; existența unor elemente de infrastructură de bază deteriorate, care necesită consolidare; insuficienta dezvoltare, aproape inexistentă, a sectorului IT&C (a se vedea numărul redus de calculatoare / unitățile școlare, lipsa accesului la Internet etc.), aspecte care împiedică, în mod evident, accesul/ transmiterea în timp real la informație / a informației. Toate aceste aspecte pot determina pe termen mediu și lung apariția disparităților de dezvoltare, datorită creșterii nivelului de dezvoltare economică în zonele direct conectate la infrastructura TEN-T; deplasare personalului medical/din învățământ către localități care dispun de o infrastructură de bază mai dezvoltată și care pot oferi salarii mai atractive; degradarea unor elemente de infrastructură deja existente în lipsa atragerii de investiții direcționate către refacerea/extinderea/modernizarea acestora.

În urma activităților de animare și a analizei conținutului Strategiei de Dezvoltare Regională a Regiunii Vest a rezultat faptul că investițiile în infrastructură continuă să fie o cerință expresă a comunității locale. Măsura, la modul în care a fost concepută și integrată în cadrul SDL nu este destinată investițiilor în infrastructură la scară mare (infrastructură de apă și canalizare, infrastructură rutieră), ci infrastructurii locale la scară mică (creșe, grădinițe, unități de tip after-school, unități cu profil cultural sau care fac parte din patrimoniul local), a căror modernizare, dotare, sau restaurare este posibil a fi realizată cu ajutorul unor investiții moderate ca valoare, ce pot fi susținut integral prin proiectele finanțate prin SDL. De asemenea, măsura nu va sprijini investițiile în centre de informare turistică, spații verzi, parcuri, și/sau în modernizarea și dotarea de cămine culturale, întrucât aceste elemente au fost tratate cu prioritate în cadrul perioadei anterioare de programare și au fost sprijinite prin precedenta Strategie de Dezvoltare Locală implementată la nivelul teritoriului.

Includerea măsurii în cadrul SDL este justificată prin faptul că investițiile în infrastructură au fost identificate atât de către actorii locali, cât și de către parteneri ca fiind un domeniu critic pentru dezvoltarea locală și echilibrată a microregiunii. Fragmentarea excesivă a teritoriului a condus de-a lungul timpului la înființarea unui număr mare de unități de învățământ, în special de tipul grădinițelor, a căror întreținerea s-a dovedit a fi dificilă pe fondul absenței resurselor financiare și care în prezent necesită reabilitări, consolidări, modernizări, extinderi, sau dotări.

Având în vedere faptul că la nivel național **(a)** înființarea și modernizarea creșelor, grădinițelor și structurilor de tip after-school, care predomină la nivelul microregiunii este punctată slab în raport cu unitățile de învățământ liceal, care la nivel local nu necesită finanțare **(b)** este punctată prioritizarea investiției în infrastructura de apă/apă uzată, ce nu face obiectul prezentei măsuri, **(c)** densitatea populației și numărul de locuitori pentru care se acordă punctaj maxim este de peste 6500 de locuitori deserviți, valoare imposibil de atins la nivelul microregiunii datorită dispersării teritoriale, potențialii beneficiari existenți la nivelul microregiunii sunt dezavantajați în cadrul competiției naționale, aceștia având șanse infime de finanțare a proiectelor în cadrul sesiunilor naționale, din motive care nu le sunt imputabile.

Măsura vizează, printre altele, acordarea de finanțare în baza unor criterii de selecție locală, care să garanteze accesul la finanțare a beneficiarilor proveniți din zone cu grad ridicat de sărăcie, a beneficiarilor proveniți din comunități cu densitate redusă a populației, respectiv a beneficiarilor care nu au mai accesat anterior fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea infrastructurii de bază la scară mică.

Premergător lansării apelurilor de proiecte vor fi desfășurate activități de animare corespunzătoare, la nivelul tuturor localităților acoperite prin parteneriat, iar în situația puțin probabilă în care nu va exista interes pentru accesare măsurii, GAL va analiza posibilitatea accesării măsurii în numele partenerilor publici din cadrul teritoriului.

Obiective de dezvoltare rurală cf. Reg.(UE) 1305/2013, art. 4:

- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților locale, inclusiv crearea și menținerea de noi locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- îmbunătățirea infrastructurii educaționale și sociale la scară mică la nivelul microregiunii;
- înființarea, modernizarea, consolidarea și/sau dotarea grădinițelor (inclusiv cu locuri de joacă), numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural, inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă;
- înființarea, modernizarea, consolidarea și/sau dotarea instituțiilor de învățământ secundar superior (inclusiv cu terenuri de sport), filiera tehnologică, profilul resurse naturale și protecție mediului și a școlilor profesionale în domeniul agricol;
- înființarea, modernizarea, consolidarea și/sau dotarea creșelor, precum și a infrastructurii de tip after-school (inclusiv cu locuri de joacă), numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural, inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă
- investiții în înființarea, modernizarea, consolidarea și/sau dotarea altor instituții cu utilizare în sfera educațională și/sau socială, cu excepția căminelor culturale.

Măsura contribuie la prioritatea / prioritățile prevăzute la art. 5, Reg.(UE) 1305/2013:

P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor **art. 20** din Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniile de intervenție **6B -** Încurajarea dezvoltării locale în zonele

rurale – **Art. 5 Reg.(UE) 1305/2013**

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- **mediu și climă:** -
- **inovare:** sprijinul acordat va contribui la formarea de generații tinere bine pregătite, deschise spre noi oportunități și capabile să aducă inovații și dezvoltare în zonele rurale.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

- **M3/6.2 –** Sprijin pentru înființarea de activități neagricole (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*
- **M4/6.4. –** Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*
- **M5/6.4.D. –** Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole pentru locuitorii din orașele mici incluse în spațiul LEADER (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*
- **M8/7.3. –** Sprijin pentru infrastructura de bandă largă, inclusiv crearea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la bandă largă, precum și E-guvernare publică (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*

2. Valoarea adăugată a măsurii

- **caracterul inovator** al intervenției constă în faptul că sprijinul acordat va contribui la formarea de generații tinere bine pregătite, deschise spre noi oportunități și capabile să aducă inovații și dezvoltare în zonele rurale.
- **valoarea adăugată** rezidă în faptul că se acordă prioritate la finanțare proiectelor care prevăd investiții în infrastructura educațională și socială și proiectelor care sunt implementate în localitățile mai puțin dezvoltate existente la nivelul micro-regiunii, asigurând astfel șanse sporite de finanțare proiectelor care la nivel național ar obține un punctaj mai scăzut. Alte aspecte generatoare de valoare adăugată constau în creșterea nivelului de educație și de confort al populației din zonele rurale ale microregiunii, garantarea accesului la educație de calitate, comparabilă cu media la nivel național, facilitarea accesului la educație în zonele izolate, respectiv a integrării acestora în cadrul comunității, prin interconectare educațională, etc.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Legislația UE:
  - **Regulamentul (UE) 1407/2013** privind aplicarea articolelor 107 și 108din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis;
  - **Regulamentul (UE) 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime;

- **Regulamentul (UE) 480/2014** de completare a Regulamentului (UE) 1303/2013
- **Regulamentul (UE) 808/2014** de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 1305/2013.

- Legislația națională:
  - **Legea nr 1/2011** a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;
  - **Legea nr. 263/2007** privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor;
  - **Legea nr. 215/2001** a administrației publice locale – republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - **Hotărârea Guvernului nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

- **Comunele și asociațiile acestora**, conform legislației naționale în vigoare;
- **ONG-uri** pentru investiții în infrastructura educațională (grădinițe) și socială (creșe și infrastructură de tip after-school);
- **GAL**

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu Art. 45(4) și Art. 63 ale Regulamentului (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

- înființarea, modernizarea, consolidarea și/sau dotarea grădinițelor (inclusiv cu locuri de joacă), numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural, inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă;
- înființarea, modernizarea, consolidarea și/sau dotarea instituțiilor de învățământ secundar superior (inclusiv cu terenuri de sport), filiera tehnologică, profilul resurse naturale și protecție mediului și a școlilor profesionale în domeniul agricol;
- înființarea, modernizarea, consolidarea și/sau dotarea creșelor, precum și a infrastructurii de tip after-school (inclusiv cu locuri de joacă), numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural, inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă
- investiții în înființarea, modernizarea, consolidarea și/sau dotarea altor instituții cu utilizare în sfera educațională și/sau socială, cu excepția căminelor culturale.

Acțiuni neeligibile:

- investiții în infrastructura rutieră de interes local;
- investiții în infrastructura de apă/apă uzată;
- investiții în modernizarea și restaurarea elementelor de patrimoniu natural și cultural;
- investiții în înființarea, modernizarea, dotarea căminelor culturale;
- investiții în modernizarea, restaurarea instituțiilor de cult;
- investiții în infrastructura educațională de tip școli;
- investiții în infrastructura turistică;
- investiții în producerea de energie din surse regenerabile

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili, cu mențiunea că GAL poate accesa măsura numai dacă nu există interes din partea celorlalte categorii de beneficiari eligibili
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanță investiției pe o perioadă de 5 ani de la ultima plată;
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau în incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din tipurile de acțiuni eligibile sprijinite prin măsură;
- Investiția trebuie să se realizeze în spațiul rural;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de intervenție;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia

8. Criterii de selecție

- Principiul gradului de acoperire a populației deservite;
- Principiul prioritizării tipului de investiție în funcție de gradul de dezvoltare socio-economică a zonei determinat în baza studiilor de specialitate;
- Principiul accesării anterioare de fonduri nerambursabile pentru infrastructură educațională și/sau socială;
- Principiul densității populației deservite;

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și de nivelul de dezvoltare a sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

În cazul investițiilor negeneratoare de venit aplicate de autoritățile publice locale, ONG-uri și/sau GAL, sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul măsurii este **de 100% din totalul cheltuielilor eligibile,** dar fără a depăși **100.000 Euro/proiect;**
În cazul investițiilor generatoare de venit, aplicate de ONG-uri și care vizează infrastructura educațională (grădinițe) și/sau socială (creșe și infrastructură de tip after-school) sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul măsurii este de 80% **din totalul cheltuielilor eligibile,** dar fără a depăși **100.000 Euro/proiect.**
Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform Regulamentului (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea Art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/beneficiar.

10. Indicatori de monitorizare

- Totalul cheltuielilor publice: **393.042 Euro**

- Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: **10.000 locuitori**
- Locuri de muncă nou-create: **1**

Indicator specific LEADER: Locuri de muncă nou create: **1**
Indicator specific LEADER: Locuri de muncă nou create la nivelul tuturor măsurilor din SDL: **19**

Denumirea măsurii:

Sprijin pentru infrastructura de bandă largă, inclusiv crearea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la bandă largă, precum și E-guvernare publică – M8/7.3. / 6C

Tipul măsurii: ☑INVESTIȚII
☐ SERVICII
☐ SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Analiza SWOT întreprinsă la nivelul teritoriului a relevat insuficienta dezvoltare, aproape inexistentă, a sectorului IT&C (a se vedea numărul redus de calculatoare / unitățile școlare, lipsa accesului la Internet etc.); existența unei infrastructuri de comunicații subdezvoltată din punct de vedere al conexiunii la internet, care amplifică problemele de comunicare intrateritorială și gradul de izolare a anumitor localități; existența unui număr important de localități care nu au acces la internet de bandă largă; aspecte care împiedică, în mod evident, accesul/ transmiterea în timp real la informație / a informației. Toate aceste aspecte pot determina pe termen mediu și lung apariția disparităților de dezvoltare, datorită dispariției treptate a unor activități economice care necesită interconectare cu magistralele de comunicații, precum și amplificării nivelului de izolare a unor comunități locale, în absența asigurării conectivității la internet de mare viteză.

În urma activităților de animare și a analizei conținutului Strategiei de Dezvoltare Regională a Regiunii Vest a rezultat faptul că investițiile în infrastructură continuă să fie o cerință expresă a comunității locale. Măsura, la modul în care a fost concepută și integrată în cadrul SDL se adresează acelor localități care la momentul depunerii SDL sunt incluse în **lista localităților eligibile pentru investiții în infrastructura de broadband**, conform ANCOM, respectiv comunele Cornea, Lăpușnicel, Mehadia, Topleț, Padeș.

Includerea măsurii în cadrul SDL este justificată prin faptul că investițiile în infrastructura de bandă largă trebuie urgentate, întrucât conectivitatea permanentă și de calitate la internet, precum și soluțiile de E-guvernare contribuie la eficientizarea relației dintre cetățeni și autoritățile publice și reduce nivelul de disconfort cauzat de dificultatea interacțiunilor cu alte comunități rurale sau urbane. Existența unui număr de 5 localități, reprezentând 42% din numărul de UAT acoperite de GAL care sunt eligibile pentru investiții în infrastructura de broadband demonstrează accesibilitatea redusă la nivelul acestor localități și faptul că investițiile din această categorie constituie o necesitate curentă de mare actualitate pentru locuitorii acestor zone.

Măsura vizează, printre altele, acordarea de finanțare în baza unor criterii de selecție locală, care să garanteze accesul la finanțare a beneficiarilor eligibili proveniți din zone cu grad ridicat de sărăcie, a beneficiarilor proveniți din comunități cu densitate redusă a populației, respectiv a beneficiarilor pentru care nu există perspectiva imediată sau pe termen mediu de realizarea a unor investiții în infrastructura de broadband la nivel local.

Premergător lansării apelurilor de proiecte vor fi desfășurate activități de animare corespunzătoare, la nivelul tuturor localităților acoperite prin parteneriat, iar în situația puțin probabilă în care nu va exista interes pentru accesare măsurii, GAL va analiza posibilitatea accesării măsurii în numele partenerilor publici din cadrul teritoriului.

Obiective de dezvoltare rurală cf. Reg.(UE) 1305/2013, art. 4:

- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților locale, inclusiv crearea și menținerea de noi locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- îmbunătățirea interconectivității între localități;
- îmbunătățirea interconectivității între cetățeni și autoritățile publice;
- facilitarea accesului la comunicații și la informație;
- dezvoltarea de soluții de E-guvernare și de aplicații informatice inovative cu utilitate pentru cetățeni la nivelul microregiunii;
- construirea, îmbunătățirea și extinderea infrastructurii de bandă largă;
- furnizarea accesului la bandă largă la nivel local;
- construirea, îmbunătățirea și extinderea infrastructurii pasive de bandă largă.

Măsura contribuie la prioritatea / prioritățile prevăzute la art. 5, Reg.(UE) 1305/2013:

P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor **art. 20** din Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniile de intervenție **6C -** Încurajarea Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale - **Art. 5 Reg.(UE) 1305/2013**

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

- **mediu și climă:** -
- **inovare:** sprijinul acordat va contribui la dezvoltarea unui sector inovativ prin natura sa, respectiv sectorul tehnologiilor informatice și de comunicații; vor fi finanțate inclusiv investiții ce presupun asigurarea unor soluții publice de E-guvernare, ce constituie inovații la nivel local; vor fi finanțate proiecte inovative de dezvoltare de aplicații informatice de utilitate publică valorificând potențialul oferit de infrastructura de broadband.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

- **M3/6.2 -** Sprijin pentru înființarea de activități neagricole (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*
- **M4/6.4. -** Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*
- **M5/6.4.D. -** Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole pentru locuitorii din orașele mici incluse în spațiul LEADER (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*
- **M6/7.2. -** Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică (măsurile contribuie în mod sinergic la îndeplinirea Priorității 6 din SDL, respectiv: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).*

2. Valoarea adăugată a măsurii

- **caracterul inovator** al intervenției constă în faptul că sprijinul acordat va contribui la dezvoltarea unui sector inovativ prin natura sa, respectiv sectorul tehnologiilor informatice și de comunicații; vor fi finanțate inclusiv investiții ce presupun asigurarea unor soluții publice de E-guvernare, ce constituie inovații la nivel local; vor fi finanțate proiecte inovative de dezvoltare de aplicații informatice de utilitate publică

valorificând potențialul oferit de infrastructura de broadband

- **valoarea adăugată** rezidă în faptul că investiția va facilita dezvoltarea la nivel local a unui nou sector economic, respectiv sectorul TIC, care poate genera valoare adăugată semnificativă la nivelul microregiunii și care poate contribui substanțial la reducerea ratei de inactivitatea sau a ratei de ocupare în agricultura de subzistență pentru locuitorilor comunităților izolate; prin crearea unor aplicații de E-guvernare performante se va avea în vedere reducerea timpilor de interacțiune dintre cetățeni i autoritățile publice și va simplifica relația dintre aceștia.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Legislația UE:
  - **Regulamentul (UE) 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime;
  - **Regulamentul (UE) 480/2014** de completare a Regulamentului (UE) 1303/2013
  - **Regulamentul (UE) 808/2014** de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 1305/2013.
- Legislația națională:
  - **Legea nr. 159 din 19 iulie 2016** privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice, publicată în Monitorul Oficial cu nr. 559 din data de 25 iulie 2016;
  - **HG nr. 907 din 29 noiembrie 2016** privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 1061 din data de 29 decembrie 2016; aplicabilitate – 27 februarie 2017
  - **Legea nr. 215/2001** a administrației publice locale – republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - **Hotărârea Guvernului nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)

- **agenții economici** care se încadrează în categoria întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) conform legislației în vigoare Legea 346/2004 și care activează sau urmează să activeze în domeniul TIC
- **entități publice, ADI, APL** cu respectarea legislației specifice aflate pe lista localităților eligibile pentru investiții în infrastructura de broadband, conform ANCOM, respectiv comunele **Cornea, Lăpușnicel, Mehadia, Topleț, Padeș**
- **GAL,** în situația în care în urma lansării primului apel de selecție nu se depun proiecte, atunci GAL-ul poate fi beneficiarul măsurii, cu respectarea legislației specifice

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu Art. 45(4) și Art. 63 ale Regulamentului (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

a. Crearea sau modernizarea buclelor locale la punct fix care presupune:

i. crearea unei infrastructuri de acces broadband la punct fix (buclă locală sau "last mile") în zonele fără acces la internet în bandă largă;

ii. modernizarea infrastructurii existente de telecomunicații, în întregime sau parțial,

inadecvată (care prezintă calitate scăzută, capacitate scăzută, siguranță scăzută sau acoperire insuficientă) sau incapabilă să ofere o calitate minimă a serviciilor *broadband*.

iii. investițiile eferente racordării la o rețea de distribuție (backhaul network) în vederea asigurării unei conexiuni adecvate la rețeaua magistrală (backbone network).

b. Crearea rețelei de distribuție și crearea sau modernizarea buclelor locale, care presupune:

i. crearea unei infrastructuri de acces broadband la punct fix (buclă locală sau "last mile") în zonele fără acces la internet în bandă largă;

ii. modernizarea infrastructurii existente de telecomunicații, în întregime sau parțial, inadecvată (care prezintă calitate scăzută, capacitate scăzută, siguranță scăzută sau acoperire insuficientă) sau incapabilă să ofere o calitate minimă a serviciilor broadband;

iii. crearea unei infrastructuri de distribuție broadband (backhaul network), în zonele în care aceasta nu există, de la punctul de inserție în rețeaua magistrală de mare capacitate (backbone network) până la punctul local de acces în bandă largă (PLABL), pentru a conecta rețeaua de acces local la rețeaua backbone;

iv. investițiile aferente creării unei infrastructuri de distribuție (backhaul-network) în vederea asigurării unei conexiuni adecvate la rețeaua magistrală (backbone network) și realizării punctelor de inserție și a lucrărilor de racordare la rețelele backbone.

Pentru ambele tipuri de acțiuni pot fi eligibile:

- lucrările de realizare sau modernizare a buclelor locale la punct fix (last-mile network), de la punctele locale de acces în bandă largă (PLABL) la utilizatorul final;
- realizarea sau modernizarea PLABL, inclusiv lucrările aferente necesare;
- finanțarea echipamentelor tehnice și toate lucrările civile aferente instalării și punerii în funcțiune a acestora (ca de exemplu canalizații, conducte, piloni, stații la sol etc.);
- finanțarea sistemelor de software necesare;
- instalarea elementelor de rețea și a facilităților asociate acestora e.g.: switch local digital și routere, puncte de prezență etc.

c. dezvoltarea de soluții de E-guvernare și de aplicații informatice inovative cu utilitate pentru cetățeni la nivelul microregiunii, în localitățile eligibile pentru investiții în infrastructura de broadband, conform ANCOM, cu condiția ca acestea să fie rulate ulterior pe infrastructura creată în cadrul proiectului. Vor fi finanțate proiecte inovative de dezvoltare de aplicații informatice de utilitate publică valorificând potențialul oferit de infrastructura de broadband.

Acțiuni neeligibile:

- investiții în infrastructura e broadband în alte localități decât localitățile eligibile pentru investiții în infrastructura de broadband, conform ANCOM;
- investiții în achiziția de echipamente IT, soft-uri, brevete mărci, drepturi de autor, dezvoltare de soft pt toate domeniile

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili, cu mențiunea că GAL poate accesa măsura numai dacă nu există interes din partea celorlalte categorii de beneficiari eligibili, începând cu al doilea apel de proiecte;

- Investiția prevăzută prin proiect va fi realizată în una dintre localitățile din spațiul rural inclusă în lista localităților nedeservite, la data de referință 31.01.2017, de rețele de acces și/sau de distribuție (backhaul) la puncte fixe în măsură să asigure servicii de comunicații electronice cu viteze de transfer al datelor de minim 30 Mbps;
- Solicitantul trebuie să garanteze o viteză de transfer best effort de minim 30 Mbs pentru fiecare punct de conexiune;
- Solicitantul respectă condiția de eligibilitate privind accesul deschis;
- Solicitantul respectă condiția de eligibilitate privind transparența;
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de 5 ani de la ultima plată;
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau în incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din tipurile de acțiuni eligibile sprijinite prin măsură;
- Investiția trebuie să se realizeze în una din localitățile eligibile pentru investiții în infrastructura de broadband, conform ANCOM;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de intervenție;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia

8. Criterii de selecție

- Principiul gradului de acoperire a populației deservite;
- Principiul prioritizării tipului de investiție în funcție de gradul de dezvoltare socio-economică a zonei determinat în baza studiilor de specialitate;
- Principiul densității populației deservite.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și de nivelul de dezvoltare a sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul măsurii este **de 100% din totalul cheltuielilor eligibile,** dar fără a depăși **96.224 Euro/proiect;**

10. Indicatori de monitorizare

- Totalul cheltuielilor publice: **96.224 Euro**
- Populația netă care beneficiază de servicii TIC: **2.500 locuitori**
- Număr de gospodării din spațiul rural: **100**
- Locuri de muncă nou-create: **0**

Indicator specific LEADER: Locuri de muncă nou create: **0**

CAPITOLUL VI:
Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

Măsurile propuse în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală a teritoriului Poarta Almăjului sunt complementare și/sau contribuie la obiectivele altor strategii relevante pentru teritoriul vizat în vigoare la momentul evaluării SDL, prin prisma următoarelor considerente:

A. **STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN 2015-2020 Prin măsurile incluse în cadrul SDL și prin faptul că teritoriul acoperă aproximativ un sfert din suprafața județului Caraș-Severin**, constatăm faptul că SDL contribuie la **dezvoltarea durabilă a județului Caraș-Severin**[4], toate măsurile propuse în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală contribuind la atingerea următoarelor obiective stabilite în Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin, astfel: *APIII: Protecția mediului, APIV: Dezvoltarea mediului de afaceri; APV: Dezvoltarea durabilă a turismului; APVII: Dezvoltare rurală, agricultură și silvicultură; APVIII: Creșterea calității în sectoarele: învățământ, sănătate, asistență socială și dezvoltarea capitalului uman.*

B. **STRATEGIA PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ A REGIUNII VEST 2014-2020**
Prin măsurile incluse în cadrul SDL, aceasta își aduce aportul la îndeplinirea Priorității nr. 6 a Strategiei pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020, respectiv *Încurajarea dezvoltării particularităților specifice comunităților urbane și rurale*, contribuind la **Prioritatea de Investiții** 6.2. – *Dezvoltarea spațiului rural și modernizarea agriculturii*[5], prin prisma tuturor măsurilor incluse în cadrul SDL.

C. **PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020**
Prin măsurile incluse în cadrul SDL se asigură convergența cu obiectivul privind dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de noi locuri de muncă[6] sinergie rezultând din faptul că, în timp ce Strategia de Dezvoltare Locală este focusată asupra dezvoltării economice, ecologice și sociale la nivelul teritoriului Poarta Almăjului, incluzând măsuri finalizate cu crearea de noi locuri de muncă, POCU se concentrează pe dezvoltarea prioritară a resurselor umane din comunitățile marginalizate, fiind axat pe creșterea ocupării pe piața forței de muncă a persoanelor defavorizate, pe calificarea acestora etc.;

D. **PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL 2014-2020**
- **SDL este convergentă cu Programul Operațional Regional 2014-2020 prin prisma Axei Prioritare 9.1. -** Dezvoltare Locală plasată sub responsabilitatea comunității[7], aceasta din urmă constituind o extensie a modului de dezvoltare a comunităților LEADER la nivelul orașelor și municipiilor; astfel în cadrul PNDR sunt elaborate și implementate Strategii de Dezvoltare Locală aplicabile spațiului LEADER, în timp ce în cadrul POR sunt elaborate și implementate Strategii de Dezvoltare Locală aplicabile spațiului urban non-LEADER, creându-se convergența în ceea ce privește implicarea comunităților locale în dezvoltarea regiunilor rurale sau urbane în care locuiesc și/sau își desfășoară activitatea

[4] Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Caraș-Severin 2015-2020
[5] Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020
[6] Programul Operațional Capital Uman, Apelul de Proiecte: *Implementarea strategiilor de dezvoltare locală în comunitățile marginalizate din zona rurală și/sau în orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori*
[7] Programul Operațional Regional, AP. 9.1, *Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității*

- **SDL este în egală măsură convergentă cu Programul Operațional Regional 2014-2020 prin prisma Axei Prioritare 2.1., convergența reflectându-se la nivelul Măsurilor M4/6.4. și M4/6.4.D., al căror obiectiv este de a contribui la dezvoltarea spiritului antreprenorial**[8]. Cele două măsuri sunt similare din punct de vedere al categoriilor de beneficiari eligibili și al specificului intervențiilor, cu singura mențiune că M4/6.4. și M4/6.4.D. sunt dedicate spațiului eligibil LEADER, în timp ce Măsura 2.1. a POR este dedicată microîntreprinderilor din mediul urban.

E. PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014-2020
SDL contribuie la atingerea obiectivelor stabilite în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020[9]**,** fiind fundamentată pe măsuri de finanțare incluse în cadrul acestui document programatic. Măsurile propuse în cadrul SDL contribuie atât la atingerea indicatorilor specifici Axei LEADER, cât și la atingerea indicatorilor de realizare și de monitorizare menționați în Anexa IV la Regulamentul UE Nr. 808/2014, după cum reiese și din Secțiunea IV a prezentei SDL;

F. SUBPROGRAMUL TEMATIC *CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII SECTORULUI POMICOL*
SDL contribuie la dezvoltarea sectorului pomicol[10] **la nivel local**, prin înființarea de ferme mici pentru pomicultori, obiectiv care se corelează cu măsurile propuse în cadrul sub-programului, respectiv: *Investiții în exploatații pomicole*. Având în vedere faptul că în urma activităților de animare, a analizei diagnostic și a analizei SWOT a rezultat faptul că domeniul pomicol constituie o prioritate strategică de dezvoltare a microregiunii, în cadrul măsurilor cu specific agricol incluse în SDL se va acorda prioritate la selecție proiectelor ce vizează investiții în domeniul pomicol.

G. STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU COMPETITIVITATE 2014-2020
SDL contribuie la dezvoltarea parteneriatelor dintre mediul public și mediul privat, la dezvoltarea serviciilor suport, promovarea celor 10 sectoare de viitor, pregătirea Generației 2050 și provocări societale[11]**.** Prin însăși natura sa GAL reprezintă o formă de parteneriat public-privat, iar prin intenția de a dezvolta proiecte de cooperare contribuie la sporirea gradului de inovare la nivel local și la identificarea unor soluții pentru provocările societale cu care se confruntă mediul rural în general și microregiunea Poarta Almăjului în special.

H. STRATEGIA DE CERCETARE-DEZVOLTARE ȘI INOVARE 2014-2020
SDL își aduce contribuția la **crearea unui mediu stimulativ pentru inițiativa sectorului privat, la susținerea specializării inteligente**[12]**,** în special prin măsura *M8/7.3. - Sprijin pentru infrastructura de bandă largă, inclusiv crearea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la bandă largă, precum și E-guvernare publică,* această măsură facilitând utilizarea tehnologiei informațiilor și comunicațiilor în mediul public și în mediul privat, constituind o aliniere a localităților izolate din microregiunea Poarta Almăjului la cerințele tehnologice și de inovare specifice contextului național și internațional contemporan;

I. STRATEGIA GUVERNAMENTALĂ PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA MEDIULUI DE AFACERI DIN ROMÂNIA – ORIZONT 2020

[8] Programul Operațional Rural, AP. 2.1. *Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri*
[9] Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020
[10] Sub-programul tematic "Creșterea competitivității sectorului pomicol" din cadrul PNDR 2014-2020
[11] Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020
[12] Strategia Cercetare-Dezvoltare și Inovare 2014-2020

SDL contribuie prin Măsurile M3/6.2., M4/6.4., M5/6.4.D. la **dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și la îmbunătățirea mediului de afaceri din România**[13], în special prin faptul că este încurajată înființarea și modernizarea/ extinderea unor entități de tip IMM la nivelul microregiunii, care sunt susceptibile de a genera valoare adăugată și locuri de muncă la nivel local;

J. **STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ 2014-2020**
SDL își aduce contribuția la creșterea gradului de ocupare pe piața forței de muncă, prin crearea de noi locuri de muncă, măsurile propuse în cadrul strategiei de dezvoltare locală contribuind la **creșterea calității ocupării persoanelor rezidente în mediul rural, a tinerilor și a femeilor (direcția de acțiune IV)**[14], *prin "creșterea competitivității sectorului agricol și asigurarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale", precum și prin "integrarea pe piața muncii a tinerilor și a femeilor"*; de asemenea, numărul de locuri de muncă nou-create reprezintă indicator de monitorizare pe perioada de implementare a SDL și totodată criteriu de selecție local pentru anumite măsuri incluse în cadrul SDL.

K. **ACORDUL DE PARTENERIAT CU UNIUNEA EUROPEANĂ 2014-2020**
Prin prisma măsurilor incluse în cadrul SDL, aceasta contribuie la îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin Acordul de Parteneriat cu Uniunea Europeană, în ceea ce privește **promovarea competitivității și a dezvoltării locale, în vederea consolidării sustenabilității operatorilor economici și a îmbunătățirii atractivității regionale, dezvoltarea capitalului uman prin creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și a numărului de absolvenți din învățământul terțiar,** precum și **dezvoltarea infrastructurii fizice în sectorul TIC**[15]**;**

L. **POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ**
SDL contribuie la atingerea obiectivelor PAC **prin alinierea sectorului agriculturii la standardele europene, la promovarea inovării în agricultură, concomitent cu creșterea competitivității produselor agricole pe piețele internaționale**[16]**,** obiective avute în vedere în principal în cadrul M7/3.1. - Sprijin pentru participarea pentru prima dată a grupurilor de producători la sistemele de calitate

Analizând per ansamblu Strategia de Dezvoltare Locală constatăm complementaritatea acesteia cu principalele documente programatice și strategice la nivel național, fiind vizate domenii întâlnite deopotrivă la nivel local, dar și la nivelul spațiului rural românesc: lipsa locurilor de muncă pentru populația rurală, lipsa capitalului pentru inițierea unor afaceri în mediul rural, infrastructura deficitară reflectată în valori scăzute ale IDUL, potențialul agricol valorificat în mod necorespunzător în cadrul unor activități specifice agriculturii de subzistență, etc.

În ceea ce privește abordarea teritorială aplicabilă Fondurilor Structurale și de Investiții de tipul DLRC, nu au fost identificate Strategii complementare de tip FLAG sau alte Strategii de tip LEADER care să se suprapună în vreun fel peste teritoriul acoperit de GAL Asociația Poarta Almăjului, motiv pentru nu a fost necesară dezvoltarea unor mecanisme de coordonare între prezenta SDL și aceste forme de manifestarea ale DLRC.

CAPITOLUL VII:

[13] Strategia Guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri din România – Orizont 2020
[14] Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020
[15] Acordul de Parteneriat cu Uniunea Europeană 2014-2020
[16] Politica Agricolă Comună

Descrierea planului de acțiune

Elaborarea Planului de acțiune are în vedere un orizont de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală de **7 ani,** care în mod convențional vor fi considerați ca începând din **luna 9 a anului calendaristic 2016** până în **luna 8 a anului calendaristic 2023**. Convențional, acțiunile principale ale planului sunt menționate la nivel semestrial, conform recomandărilor din Ghidul Solicitantului

Planul de acțiune include:

- **calendarul estimativ pe activități;**
- **responsabilii pentru implementarea acțiunilor**
- **resursele financiare și materiale necesare pentru desfășurarea activităților**

Calendarul estimativ pe activități este prezentat în continuare, sub formă tabelară:

Acțiuni principale	**Sem I** (09/2016-02/2017)	**Sem II** (03/2017-08/2017)	**Sem III** (09/2017-02/2018)	**Sem IV** (03/2018-08/2018)	**Sem V** (09/2018-02/2019)	**Sem VI** (03/2019-08/2019)	**Sem VII** (09/2019-02/2020)	**Sem VIII** (03/2020-08/2020)	**Sem IX-XIV** (09/2020-08/2023)
Semnare contractului de finanțare									
Constituirea mecanismelor de implementare a strategiei									
Animare în vederea lansării și derulării primului apel de selecție									
Lansarea și derularea primului apel de selecție a proiectelor • **M6/7.2. - Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică** • **M8/7.3 - Sprijin pentru infrastructura de bandă largă, inclusiv crearea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la bandă largă, precum și E-guvernare publică** • **M7/3.1.** - Sprijin pentru participarea pentru prima dată a grupurilor de producători la sistemele de calitate									
Animare în vederea lansării și derulării celui de-al doilea apel de selecție									
Evaluarea și selecția proiectelor aferente primului apel de selecție									
Contractarea proiectelor aferente primului apel de selecție									
Monitorizarea proiectelor aferente primului apel de selecție									
Lansarea și derularea celui de-al doilea apel de selecție a proiectelor • **M1/6.3.** - Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici • **M2/6.1.** - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri									
Animare în vederea lansării și									

derulării celui de-al treilea apel de selecție									
Evaluarea și selecția proiectelor aferente celui de-al doilea apel de selecție									
Contractarea proiectelor aferente celui de-al doilea apel de selecție									
Monitorizarea proiectelor aferente celui de-al doilea apel de selecție									
Lansarea și derularea celui de-al treilea apel de selecție a proiectelor • **M3/6.2**. – Sprijin pentru înființarea de activități neagricole • **M4/6.4.** – Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole • **M4/6.4.D**. - Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole pentru locuitorii din orașele mici incluse în spațiul LEADER									
Evaluare intermediară a implementării SDL și sume între măsuri (dacă este cazul) pentru o gestiune optimă a fondurilor									
Animare în vederea lansării și derulării celui de-al patrulea apel de selecție									
Evaluarea și selecția proiectelor aferente celui de-al treilea apel de selecție									
Contractarea proiectelor aferente celui de-al treilea apel de selecție									
Monitorizarea proiectelor aferente celui de-al treilea apel de selecție									
Inițierea și derularea de activități de cooperare									
Lansarea și derularea celui de-al patrulea apel de selecție a proiectelor • **în funcție de rezultatul evaluării intermediare și a realocărilor de fonduri, dacă este cazul**									
Evaluarea și selecția proiectelor aferente celui de-al patrulea apel de selecție									
Contractarea proiectelor aferente celui de-al patrulea apel de selecție									
Monitorizarea proiectelor aferente celui de-al patrulea apel de selecție									
Evaluarea finală a implementării SDL									

În situația în care pentru măsurile lansate în cadrul primului apel de selecție referitoare la infrastructura de bază la scară mică și la infrastructura broadband, se va analiza varianta în

care GAL Asociația Poarta Almăjului va deveni solicitant pentru implementarea măsurilor în cauză. Responsabilitățile pentru implementarea acțiunilor principale incluse în cadrul calendarului estimativ pe activități, vor reveni următoarelor categorii de actori locali:

Acțiuni principale	Responsabili
Semnare contractului de finanțare	Președinte Asociație Poarta Almăjului
Constituirea mecanismelor de implementare a strategiei	Personal angajat cu experiență anterioară în **managementul** GAL (a se vedea Anexa 8) Adunarea Generală a Asociaților Colegiul Director
Animare în vederea lansării și derulării apelurilor de selecție	Personal angajat cu experiență anterioară în activități de **animare** (a se vedea Anexa 8)
Lansarea și derularea apelurilor de selecție	Personal angajat cu experiență anterioară în derularea apelurilor de selecție (a se vedea Anexa 8)
Evaluarea și selecția proiectelor aferente apelurilor de selecție	Personal angajat cu experiență anterioară în activități de **evaluare** (a se vedea Anexa 8) Comitetul de Selecție a Proiectelor
Contractarea proiectelor selectate	Personal angajat cu experiență anterioară în **implementarea** SDL (a se vedea Anexa 8)
Monitorizarea proiectelor contractate	Personal angajat cu experiență anterioară în **monitorizarea** SDL (a se vedea Anexa 8)
Inițierea și derularea de activități de cooperare	Personal angajat cu experiență anterioară în **managementul** GAL (a se vedea Anexa 8)
Evaluare intermediară a implementării SDL și realocare sume între măsuri (dacă este cazul) pentru o gestiune optimă a fondurilor	Personal angajat cu experiență anterioară în **evaluarea** SDL (a se vedea Anexa 8) Colegiul Director Adunarea Generală a Asociaților
Evaluarea finală a implementării SDL	Personal angajat cu experiență anterioară în **evaluarea** SDL (a se vedea Anexa 8) Colegiul Director Adunarea Generală a Asociaților

În ceea ce privește resursele financiare și materiale necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse, acestea se compun în principal din bugetul alocat costurilor de funcționare GAL, în valoare de **478.645 Euro,** la care se adaugă **sume externe** variabile situate între **10.000-20.000 lei/an** sub formă de donație din partea unităților administrativ-teritoriale partenere, în limita bugetului disponibil.

Resursele materiale necesare implementării acțiunilor se compun din:

- **sediu administrativ** în vederea desfășurării activității (existent, nu implică costuri)
- **birouri de lucru** (existente, nu implică costuri)
- **autoturism** în vederea deplasării în teren (va fi achiziționat din resursele financiare în limitele prevăzute de PNDR)
- **infrastructură IT hardware** pentru personalul propriu – calculatoare, laptopuri, imprimantă multifuncțională (va fi achiziționată din resursele financiare, în măsura în care cea existentă este uzată fizic și moral)
- **materiale consumabile** pentru aparatura de birou (hârtie, tonere, instrumente de birotică, etc.) și pentru deplasări (carburant)

Resursele materiale necesare implementării acțiunilor sunt completate de resurse imateriale de natura **cheltuielilor salariale** pentru personalul propriu, precum și de cheltuielile externalizate (contabilitate, audit financiar, servicii de tipărire, etc.).

CAPITOLUL VIII:
Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

Procesul de implicare a comunităților locale în elaborarea SDL s-a realizat în cadrul a **12 activități de animare**, realizate la nivelul fiecărei localități inclusă în GAL și a **3 întâlniri ale partenerilor**, având ca rezultat definitivarea elementelor de conținut și a măsurilor incluse în cadrul SDL.

Astfel, **la nivelul fiecărei UAT din cadrul teritoriului** a fost realizată o întâlnire în vederea identificării opiniei comunităților locale cu privire la tipul de măsuri ce sunt oportune spre a fi implementate în cadrul SDL; pentru a determina punctul de vedere al comunităților locale privind propunerile din cadrul SDL, **au fost elaborate și distribuite chestionare** spre a fi completate de către participanții la activitatea de animare (modelul de chestionar constituie parte integrantă a **Anexei 6).** În acest context, prezența în cadrul acestor întâlniri a fost următoarea:

Nr. Crt.	Localitate	Dată	Nr. participanți	Nr. chestionare	Documente justificative (Anexa 6)
1	Băile Herculane	28.03.2016	16	11	*PV întâlnire, listă prezență, fotografii
2	Cornea	15.01.2016	21	18	*PV întâlnire, listă prezență, fotografii
3	Cornereva	09.01.2016	24	19	*PV întâlnire, listă prezență, fotografii
4	Domașnea	15.01.2016	14	11	*PV întâlnire, listă prezență, fotografii
5	Iablanița	24.01.2016	24	20	*PV întâlnire, listă prezență, fotografii
6	Lăpușnicel	17.01.2016	21	17	*PV întâlnire, listă prezență, fotografii
7	Luncavița	10.01.2016	57	50	*PV întâlnire, listă prezență, fotografii
8	Mehadia	11.01.2016	22	18	*PV întâlnire, listă prezență, fotografii
9	Mehadica	10.01.2016	18	14	*PV întâlnire, listă prezență, fotografii
10	Padeș	25.03.2016	12	10	*PV întâlnire, listă prezență, fotografii
11	Prigor	10.01.2016	20	16	*PV întâlnire, listă prezență, fotografii
12	Topleț	15.01.2016	9	6	*PV întâlnire, listă prezență, fotografii

În total, au fost completate 210 chestionare, principalele direcții propuse de către comunitățile locale fiind centralizate, analizate și supuse dezbaterilor în cadrul celor trei întâlniri ale partenerilor ce au precedat definitivarea Strategiei de Dezvoltare Locală, desfășurate la nivelul localităților reprezentative.

La nivelul teritoriului au fost selectate ca fiind UAT reprezentative Orașul Băile Herculane, datorită statului său de pol de dezvoltare locală în cadrul microregiunii și Comuna Iablanița, ca sediu administrativ al GAL Asociația Poarta Almăjului, locație în care

au fost desfășurate lucrările GAL Asociația Poarta Almăjului și în perioada anterioară de programare și în care partenerii s-au întâlnit de mai multe ori în vederea implementării SDL anterioară.

În ceea ce privește ***întâlnirile partenerilor desfășurate la nivelul UAT reprezentative,*** acestea au vizat în principal transpunerea direcțiilor menționate mai sus în măsuri propriu-zise ce vor fi implementare în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală în perioada 2014-2020, dar și definitivarea modului de organizare și funcționare și a mecanismelor și organismelor de coordonare a activității GAL. Referitor la cele 3 întâlniri ale partenerilor, acestea au avut următoarea desfășurare:

Nr. Crt.	Localitate	Dată	Nr. parteneri	Obiect	Doc. just. (Anexa 6)
1	Băile Herculane	04.04.2016	59	*prezentarea activității de animare derulată la nivelul teritoriului Poarta Almăjului în perioada ianuarie-martie 2016, prezentarea concluziilor desprinse în urma analizei chestionarelor aplicate în activitatea de animare, propunerea și discutarea măsurilor ce urmează a fi incluse în SDL, inclusiv a alocărilor financiare, stabilirea componenței Comitetului de Selecție, stabilirea principalelor responsabilități în elaborarea SDL*	Proces verbal, Fotografii
2	Iablanița	08.04.2016	59	*prezentarea și dezbaterea capitolelor I, II, III, IV ale SDL-ului; definitivarea măsurilor ce urmează a fi incluse în SDL, precum și codificarea acestora și planificarea financiară; aprobarea procedurii de selecție a criteriilor de selecție pentru măsurile incluse în SDL; prezentarea și dezbaterea capitolelor VII, VIII, IX, X, XI, XII, precum și aprobarea echipei de implementare*	Proces verbal, Fotografii
3	Iablanița	15.04.2016	59	*prezentarea și dezbaterea capitolelor V, VI și VII al SDL-ului, precum și aprobarea formei finale a SDL în vederea depunerii acesteia spre selecție la MADR*	Proces verbal, Fotografii

Totodată, activitatea de animare a permis participarea atât a bărbaților, cât și a femeilor, indiferent de religie, convingeri, vârstă sau orientare sexule, la dezbaterile pe marginea SDL, iar măsurile propuse în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală nu încurajează segregarea pe niciunul dintre criteriile enumerate mai sus ca fiind discriminatorii prin natura acestora. În cadrul activităților de animare desfășurate la nivelul localităților, chestionarele au fost distribuite tuturor persoanelor care au participat la activitățile de animare și care și-au manifestat intenția de a-și exprima părerea cu privire la elaborarea și implementarea SDL.

De asemenea, selecția partenerilor s-a realizat în funcție de interesul manifestat de către aceștia pentru a se implica activ în dezvoltarea comunității din care fac parte, prin prisma poziției sau statutului pe care îl dețin în cadrul comunității locale.

CAPITOLUL IX:
Organizarea viitorului GAL – Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

Organizarea GAL în perioada 2016-2020 va replica fidel modelul de organizare al Asociației Poarta Almăjului din perioada anterioară de programare, care și-a dovedit viabilitatea prin prisma faptului că a reușit să finalizeze cu succes și în condiții optime de alocare a resurselor procesul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală aferentă perioadei precedente.

Organizarea GAL Asociația Poarta Almăjului va fi realizată de așa natură încât să fie acoperite toate **funcțiile administrative ce revin GAL**, prin natura sa și conform scopului în care acesta este constituit, respectiv:

- **implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală** la nivelul teritoriului Poarta Almăjului, în forma și în termenele aprobate de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- **pregătirea și publicarea apelurilor de selecție**, în conformitate cu măsurile, termenele și prevederile menționate în prezenta SDL;
- **animarea teritoriului**;
- **analiza, evaluarea și selecția proiectelor** depuse în cadrul apelurilor de selecție;
- **monitorizarea și evaluarea** implementării strategiei;
- **verificarea conformității cererilor de plată** pentru proiectele selectate (cu excepția celor în care GAL este Beneficiar);
- **monitorizarea proiectelor contractate;**
- **întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții** aferente costurilor de animare și funcționare;
- **coordonarea aspectelor specifice** domeniilor financiar, contabilitate, juridic, resurse umane, etc.

Din punct de vedere al **Regulamentului de Organizare și Funcționare** al GAL Asociația Poarta Almăjului, acesta va cuprinde aspecte referitoare la *datele de identificare ale GAL, scurt istoric al GAL, misiunea și obiectivele GAL, Scopul și domeniul de activitate, Organismele de conducere, Descrierea subdiviziunilor manageriale și de execuție, inclusiv a organismelor de management participativ, Atribuțiile generale specifice posturilor de conducere, Atribuțiile generale specifice posturilor de execuție,* precum și *distribuția atribuțiilor, competențelor și responsabilităților la nivelul fiecărei verigi ierarhice.*

Organizarea GAL din punct de vedere formal se va realiza în baza unor documente de formalizare relevante, respectiv: Actul Constitutiv, Statutul, Regulamentul de Organizare și Funcționare, Regulamentul Intern, Regulamentele aferente structurilor decizionale, Fișele de post aferente personalului angajat.

De asemenea, în cadrul Regulamentului de Organizare și Funcționare, care îl reproduce pe cel aflat în vigoare în prezent la nivelul Asociației Poarta Almăjului, sunt menționate în principal activitățile prevăzute la **Articolul 34 al Regulamentului (UE) Nr. 1303/2013, respectiv:**

(a). consolidarea capacității actorilor locali de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacității lor de management al

proiectelor;

(b). conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese și care garantează că cel puțin 50% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;

(c). asigurarea, cu ocazia, selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția atinsă la atingerea obiectivelor și țintelor Strategiei;

(d). pregătirea și publicare de cereri de propuneri sa a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție;

(e). primirea și evaluarea cererilor de finanțare;

(f). primirea și evaluarea conformității cererilor de plată depuse;

(g). selectarea operațiunilor și stabilirea cuantumului, și, după caz, prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare;,

(h). monitorizarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală plasată sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.

(i). **evaluarea implementării SDL**, în baza unui **Plan de Evaluare** care va descrie modalitatea în care va fi evaluată SDL cu periodicitate**;**

(j). conceperea, inițierea și implementarea proiectelor de cooperare cu alte structuri de tip GAL

Totodată, Grupul de Acțiune Locală Asociația Poarta Almăjului își va organiza activitatea de așa natură încât să poată avea statut de beneficiar și să poată implementa operațiuni în conformitate cu Strategia de Dezvoltare Locală plasată sub responsabilitatea comunității.

În ceea ce privește echipa cu ajutorul căreia va fi implementată Strategia de Dezvoltare Locală, aceasta va fi alcătuită din:

(a). **Manager general (1 persoană) -** Contract de muncă suspendat până la data de iunie 2024, pe perioada exercitării mandatului într-o funcție publică. Principalele atribuții corespunzătoare funcției se regăsesc în **Anexa 8** și vor fi preluate de către responsabilul financiar

Șters: angajat în baza unui Contract Individual de Muncă pe perioadă nedeterminată, **cu normă întreagă (8 ore/zi),** cu rol principal în asigurarea **funcției de management** la nivelul GAL.

Șters:

(b). **Responsabil financiar (1 persoană) -** angajat în baza unui Contract Individual de Muncă pe perioadă nedeterminată, **cu normă întreagă (8 ore/zi),** cu rol principal în supravegherea și controlul gestiunii financiare la nivelul GAL. Principalele atribuții corespunzătoare funcției se regăsesc în **Anexa 8**

(c). **Responsabil cu animarea teritoriului (1 persoană) -** angajat în baza unui Contract Individual de Muncă pe perioadă nedeterminată, **cu normă parțială (4 ore/zi),** cu rol principal în asigurarea **funcției de animare** pentru promovarea acțiunilor GAL. Principalele atribuții corespunzătoare funcției se regăsesc în **Anexa 8.**

(d). **Responsabil cu activitățile de monitorizare și control (1 persoană) -** angajat în baza unui Contract Individual de Muncă pe perioadă nedeterminată, **cu normă întreagă (8 ore/zi),** cu rol principal în

asigurarea funcției de monitorizare și control a modului de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală. Principalele atribuții corespunzătoare funcției se regăsesc în **Anexa 8.**

(e). **Responsabil cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor (2 persoane) -** angajate în baza unui Contract Individual de Muncă pe perioadă nedeterminată, dintre care **1 normă întreagă (8 ore/zi)** și **1 normă parțială (4 ore/zi),** cu rol principal în asigurarea **funcției de evaluare** și în coordonarea și exercitarea proceselor de verificare, evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul apelurilor lansate de GAL. Principalele atribuții corespunzătoare funcției se regăsesc în **Anexa 8.**

(f). **Responsabil cu primirea și evaluarea conformității cererilor de plată (2 persoane) -** angajate în baza unui Contract Individual de Muncă pe perioadă nedeterminată, dintre care **1 normă întreagă (8 ore/zi)** și **1 normă parțială (4 ore/zi),** cu rol principal în managementul proceselor de evaluare a cererilor de plată sub aspectul conformității, corectitudinii și legalității acestora. Principalele atribuții corespunzătoare funcției se regăsesc în **Anexa 8.**

(g). **Secretar -** angajat în baza unui Contract Individual de Muncă pe perioadă nedeterminată, cu **normă întreagă (8 ore/zi)** cu rol principal în managementul documentelor și managementul corespondenței în ceea ce privește activitățile interne ale GAL și interfața dintre celelalte verigi organizatorice și mediul extern. Principalele atribuții corespunzătoare funcției se regăsesc în **Anexa 8.**

Angajările personalului se vor efectua cu respectarea prevederilor Codului Muncii, precum și a legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese. De asemenea, se vor angaja cu prioritate **experții care au acumulat experiență relevantă în implementarea SDL, în special în ceea ce privește activitățile de monitorizare, evaluare și control** cu privire la implementarea SDL. **Funcțiile menționate mai sus vor fi menținute în mod obligatoriu până cel puțin la momentul contractării tuturor fondurilor alocate SDL, urmând ca funcțiile obligatorii să fie menținute până la finalul anului 2023.**

Echipa de specialiști interni a GAL Asociația Poarta Almăjului va fi completată și cu o serie de colaboratori permanenți, a căror activitate concură la implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală. Activitatea acestor categorii de colaboratori este externalizată, întrucât internalizarea sa nu se justifică din punct de vedere al utilizării raționale a resurselor GAL, datorită specificului activității și/sau volumului inconstant de activitate. Acești colaboratori se referă în principal la:

(a). Expert contabil - colaborator, în baza unui contract de prestări servicii, cu rol principal în supravegherea și controlul activității contabile la nivelul GAL;

(b). Auditor financiar - colaborator, în baza unui contract de prestări servicii, cu rol principal în efectuarea auditului financiar asupra operațiunilor efectuate în cadrul acțiunilor ce generează costuri de animare și funcționare, precum și în cadrul proiectelor de cooperare în care GAL este partener și în cadrul proiectelor din cadrul SDL pentru care GAL are statut de Beneficiar, în condițiile prevederilor legale aplicabile;

(c). Specialist IT - colaborator, în baza unui contract de prestări servicii, cu rol principal în actualizarea conținutului site-ului web al GAL.

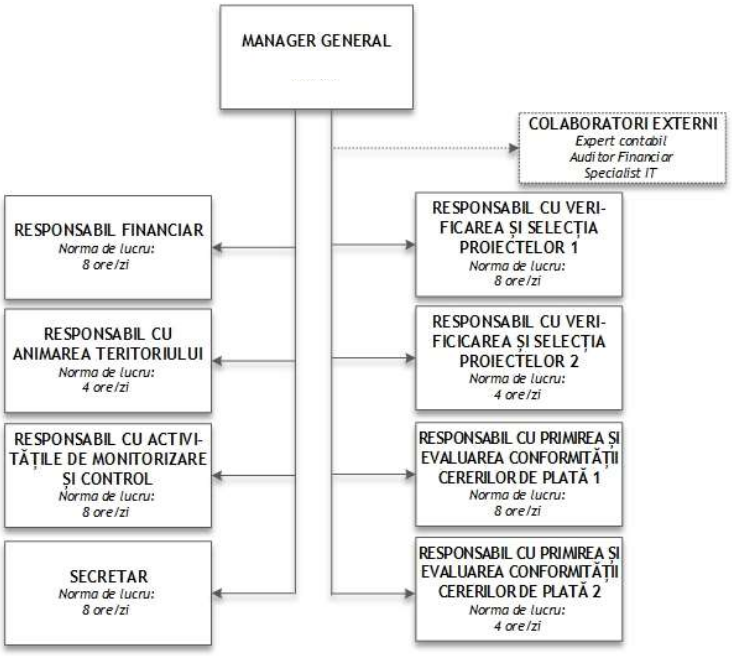
Sintetizând, echipa de implementare a SDL va avea următoarea componență:

- 8 **persoane** angajate intern, dintre care 5 cu normă întreagă și 3 cu jumătate de normă.
- **3 colaboratori externi**, care prestează servicii în baza unor contracte de prestări servicii, pe întreaga durată de implementare a SDL.

Șters: 9

Șters: 6

Organigrama GAL, realizată cu luarea în considerare a aspectelor menționate mai sus este reprezentată în Figura următoare:

Mecanismul de gestionare a SDL constă în repartizarea unor sarcini, competențe și responsabilități clare pentru personalul intern cu ajutorul căruia va fi realizată implementarea SDL și prin urmărirea **Planului de Acțiune** descris în cadrul Secțiunii VII a prezentei Strategii. Apelurile de selecție ce presupun proiecte a căror implementare este de lungă durată, sau proiecte ce presupun plăți multianuale, vor fi deschise cu prioritate, iar în situația în care nu vor exista beneficiari eligibili care să acceseze o anumită măsură din cadrul SDL, aceasta va putea fi accesată de către GAL, fără a aduce atingere legislației naționale privind conflictul de interese.

Gestionarea SDL se va realiza prin planificare riguroasă și raportare periodică a progresului înregistrat în implementarea măsurilor incluse în cadrul SDL. Planul de Acțiune a fost conceput inițial pentru o perioadă de 4 ani, astfel încât în eventualitatea apariției unor circumstanțe ce nu au putut fi anticipate la momentul elaborării SDL, să existe o rezervă de timp rezonabilă pentru finalizarea în bune condiții a implementării SDL și pentru atingerea obiectivelor propuse. GAL a structurat perioada de accesare a măsurilor în **3 sesiuni principale** distincte, la care se adaugă o **a patra sesiune suplimentară** în cadrul căreia vor fi deschise numai acele apeluri pentru care există fonduri disponibile nealocate sau pentru care există cerere foarte ridicată la nivel local.

Mecanismul de monitorizare a SDL va constitui apanajul **Colegiului Director** și va fi aplicat de către **Responsabilul cu activităților de monitorizare și control**. Monitorizarea se va realiza prin prisma urmăririi și raportării gradului de îndeplinire a indicatorilor de rezultat asumați prin SDL. Totodată, procesul de monitorizare a SDL va viza respectarea termenelor asumate pentru lansarea apelurilor de selecție, primirea proiectelor, verificarea conformității și eligibilității acestora, selecția proiectelor și implementarea lor în conformitate cu prevederile contractuale.

Mecanismul de evaluare a SDL presupune elaborarea unui **Plan de Evaluare** în cadrul căruia va fi descrisă modalitatea în care se va realiza evaluarea SDL. Rolul principal în procesul de evaluare va reveni Adunării Generale a Asociaților și Colegiului Director. Evaluarea SDL va comporta o etapă de **evaluare ex-ante**, una sau mai multe etape de **evaluare intermediare** și o **etapă de evaluare ex-post**. În cazul evaluărilor intermediare se va analiza măsura în care SDL își atinge obiectivele de dezvoltare propuse și măsura în care progresul înregistrat este conform cu cel propus pentru perioada de analiză. În situația în care se constată abateri, acestea vor constitui obiectul unor **măsuri corective**, dispuse de către Adunarea Generală a Asociaților GAL și implementate de către structurile operative de conducere (Colegiul Director și echipa de experți interni angajați ai GAL). În situația în care anumite măsuri corective necesită aprobare din partea AM PNDR, responsabilitatea întocmirii formelor necesare pentru obținerea aprobării va reveni Managerului General al GAL. În situația în care în urma evaluărilor intermediare nu se constată abateri, însă sunt identificați o serie de factori de risc ce pot cauza abateri până la următorul termen de evaluare, atunci vor fi adoptate **măsuri preventive,** dispuse de către Adunarea Generală a Asociaților GAL și implementate de către structurile operative de conducere (Colegiul Director și echipa de experți interni angajați ai GAL).

Mecanismul de control al SDL presupune adoptarea unui set de măsuri multicriteriale de verificare a modului de implementare a SDL. Pe de o parte, se va asigura un **mecanism de control financiar**, prin faptul că toate operațiunile derulate în cadrul GAL vor fi verificate de către un auditor financiar extern, autorizat de Camera Auditorilor Financiari din România. Pe de altă parte, se va asigura un **mecanism de control operațional,** prin intermediul căruia Președintele Asociației va avea drept de control asupra echipei de experți, inclusiv asupra Managerului General, în timp ce echipa de experți a GAL va avea drept de control asupra beneficiarilor de finanțare, în ceea ce privește modul de conformare la prevederile fișei măsurilor, ghidului solicitantului și indicatorilor asumați prin cererile de finanțare depuse.

Mecanismul de monitorizare pentru proiectele selectate de GAL va reprezenta o transpunere a la nivel local a mecanismului de monitorizare aplicat la nivel național de către Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale. O primă verificare va avea în vedere vizita în teren anterior demarării investiției, ce va fi efectuată de către Responsabilul cu activitățile de monitorizare și control. Ulterior înainte de fiecare Cerere de Plată se vor realiza vizite în teren de către o echipă mixtă formată din Responsabilul cu activitățile de monitorizare și control și un alt membru al echipei de experți interni, în scopul monitorizării progresului fizic al proiectelor. Ulterior finalizării perioadei de implementare, vor avea loc cu regularitate vizite de monitorizare în vedere urmăririi modului de menținere a indicatorilor asumați prin proiecte. Pe parcursul acțiunilor de monitorizare se va urmări în permanență respectarea legislației privind conflictul de interese.

CAPITOLUL X:
Planul de finanțare al strategiei

Planul de finanțare a Strategiei constituie **Anexa 4** la SDL. Conform prevederilor Ghidului Solicitantului, Planul de finanțare a fost completat în această etapă a elaborării SDL la nivelul **componentei A,** rezultând o valoare totală eligibilă a Strategiei de **2.401.385 Euro,** corespunzătoare unui teritoriu de **1.783,37 km^2** și unei populații de **32.465 de locuitori. Algoritmul de calcul** utilizat pentru determinarea valorii SDL este următorul:

1.783,37 km^2 x 985,37 Eur/km^2 + 32.465 loc. x 19,84 Eur/loc. = **2.401.385 Euro**

Cheltuielile de funcționare și animare aferente componentei A sunt în valoare de **478.645 euro**, reprezentând **19,93%** din valoarea SDL. Restul de 80,07%, respectiv **1.922.740 Euro** este împărțit între 4 priorități de dezvoltare, respectiv:

- **17,07%** - Prioritatea 2, respectiv 410.000 Euro
- **1,25%** - Prioritatea 3, respectiv 30.000 Euro
- **16,66%** - Prioritatea 5, respectiv 400.000 Euro
- **45,09%** - Prioritatea 6, respectiv 1.082.740 Euro

Astfel, SDL reflectă prioritățile și necesitățile de dezvoltare locală identificate în cadrul analizei diagnostic și analizei SWOT și totodată țin cont de cerințele manifestat de către participanții la activitățile de animare a teritoriului.

Prioritatea 6 - *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale* răspunde nevoilor locale de reducere a sărăciei, în condițiile în care la nivelul microregiunii există 7 localități (58,33%) din teritoriu la nivelul cărora indicele IDUL este mai mic decât 55, fapt ce încadrează respectivele localități în categoria zonelor sărace. Astfel, implementarea unor măsuri de stimulare a creării și dezvoltării de microîntreprinderi, coroborate cu intervenții în planul asigurării infrastructurii de bază la scară mică și infrastructurii de telecomunicații de bandă largă (măsuri subordonate priorității 6) este de natură să genereze reducerea decalajului de competitivitate și comunicare între respectivele localități și restul teritoriului, sau teritoriile învecinate.

Cea de-a doua prioritate din punct de vedere al ponderii în cadrul Planului de finanțare este reprezentată de **Prioritatea 2** - *Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor*, în cadrul căreia au fost incluse măsuri de sprijinire a fermelor mici și de instalare a tinerilor fermieri, justificate prin faptul că activitățile agricole caracteristice zonei (pomicultura și respectiv zootehnia) sunt insuficient punctate în cadrul măsurilor lansate la nivel național prin PNDR, făcând astfel dificil accesul beneficiarilor la finanțare prin măsurile incluse în PNDR la nivel național.

Prioritatea 5 - *Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic* este complementată Priorității 6 și încurajează microîntreprinderile să inițieze investiții în cadrul cărora să includă componente ce vizează reducerea emisiilor de carbon, prin promovarea energiei produsă din surse regenerabile (potențialul fotovoltaic este foarte ridicat la nivelul regiunii).

CAPITOLUL XI:
Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

GAL Poarta Almăjului va lansa apeluri de selecție a proiectelor, conform Planului de Acțiune prezentat în cadrul Capitolului VII, în cadrul cărora beneficiarii care întrunesc condițiile de eligibilitate vor putea depune proiecte la sediul GAL Primirea proiectelor depuse în cadrul SDL se va realiza conform calendarului comunicat de către GAL Poarta Almăjului, pe întreaga durată în care apelurile de proiecte sunt deschise, în intervalele orare menționate în apelul de proiecte. Evaluarea proiectelor depuse în cadrul SDL se va realiza de către personalul tehnic angajat al GAL Asociația Poarta Almăjului care prezintă atribuții în sfera evaluării proiectelor. Evaluarea va comporta 2 etape principale:

- **evaluarea conformității**
- **evaluarea eligibilității**

Evaluarea proiectelor pe parcursul celor 2 etape se va realiza pe baza unor fișe de evaluare similare celor utilizate de către AFIR în procesul de evaluare a proiectelor depuse în cadrul sesiunilor naționale. Procedura de evaluare va fi corelată cu procedura de evaluare și selectare a proiectelor aplicată de către AFIR și va fi particularizată la nivel local, în funcție de elementele de specificitate ale măsurilor lansate. Procesul de evaluare comportă și o etapă de evaluare pe teren, anterioară trecerii în etapa de selecție. În urma evaluării, proiectele care întrunesc condițiile de conformitate și eligibilitate vor fi selectate de către **Comitetul de Selecție**, ales de către Adunarea Generală a Asociaților, care are componența prezentată în tabelul de mai jos

PARTENERI PUBLICI: 0,00 %		
Partener	Funcția în CS	Tip / **Observații**
-	-	-
PARTENERI PRIVAȚI: 85,71 %		
Partener	Funcția în CS	Tip / **Observații**
S.C. El Plazza S.R.L. (Supleant: S.C. US Autosun S.R.L.)	**Președinte**	**SRL**
S.C. Poarta Almăjului S.R.L. (Supleant: S.C. AC Optimal Wood S.R.L.)	**Vicepreședinte**	**SRL**
S.C. Nestea Indirect S.R.L. (Supleant: S.C. Craiu Madion S.R.L.)	**Vicepreședinte**	**SRL**
Săbăilă Ion-Sab PFA (Supleant: Lupșescu Iancu PFA)	**Membru**	**PFA**
Boroica Iosif PFA (Supleant: Pătrașcu Anișoara PFA)	**Membru**	**PFA**
Borchescu Mioara PFA (Supleant: Fișteag Maria PFA)	**Membru**	**PFA**
SOCIETATE CIVILĂ 14,29 %		
Partener	Funcția în CS	Tip / **Observații**
Asociația Crescătorilor de Animale Luncavița - Verendin (Supleant: Asociația Proprietarilor de Animale Belareca)	**Membru**	**ONG**
PERSOANE FIZICE RELEVANTE: 0,00%		
Partener	Funcția în CS	Tip / **Observații**
-	-	-

Astfel, selecția proiectelor în cadrul GAL va fi realizată de către **Comitetul de**

Selecție, având structura menționată mai sus, format din **7 membri** ai parteneriatului, și 7 membri supleanți, câte unul pentru fiecare post.

Selecția proiectelor se va realiza pe baza punctajului obținut de către fiecare proiect, utilizând **regula dublului cvorum**, conform căreia, pentru validarea voturilor este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă.

Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii Comitetului de Selecție, acesta nu are drept de vot și nu va participa la întrunirea Comitetului Respectiv. În urma întrunirii Comitetului de Selecție, sunt publicate **rapoarte de selecție,** incluzând proiectele finanțate și proiectele nefinanțate, pentru fiecare dintre acestea urmând a fi menționat motivul nefinanțării.

Beneficiarii care în urma procesului de selecție consideră că au fost dezavantajați în mod voluntar sau involuntar, se pot adresa în termen de maxim 10 zile **Comisiei de Soluționare a Contestațiilor**. Componența Comisiei de Soluționare a Contestațiilor se stabilește prin dispoziție a Președintelui GAL Asociația Poarta Almăjului și este formată din 3 membri parteneri ai GAL. Fiecare membru al Comisiei de Soluționare a Contestațiilor va semna o declarație pe propria răspundere privind evitarea conflictului de interese, în cadrul căreia se va face referire la prevederile articolelor 10 și 11 din OG 66/2011.

Ulterior soluționării contestațiilor sunt publicate rapoartele finale de selecție, în urma cărora Beneficiarii selectați vor fi invitați la semnarea contractului de finanțare, după parcurgerea etapelor aferente fazei de contractare a proiectelor.

-

Procedura de evaluare și selecție va fi detaliată la nivelul fiecărei etape principale (primirea proiectelor, evaluarea conformității administrative, evaluarea eligibilității, desfășurarea vizitelor în teren, selectarea, depunerea și soluționarea contestațiilor, precontractarea și semnarea contractului de finanțare).

În funcție de deciziile organismelor de conducere ale GAL, poate fi instituit un Regulament Intern de organizare și funcționare a Comitetului de Selecție și/sau a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, care să nu contravină Regulamentului general de Organizare și Funcționare.

CAPITOLUL XII:
Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale

Implementarea SDL se va realiza cu o atentă respectare a unui set de principii orientate spre evitarea conflictului de interese. Astfel, implementarea SDL se va realiza în spiritul **Recomandării 10/2000 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei** și al **acceptiunii OECD** asupra acestui subiect.

În cadrul mecanismului de evitare a posibilelor conflicte de interese se vor avea în vedere atât **conflictele de interese actuale** (atunci când un factor decizional este pus în situația de adopta o decizie care i-ar permit să obțină un avantaj pentru sine sau pentru altul), cât și **conflictele de interese consumate** (atunci când un factor decizional participă la adoptarea unei decizii cu privire la care are un interes personal).

Toate organismele decizionale constituite la nivelul GAL vor trebui să își asume pe baza unei declarații pe propria răspundere, cunoașterea legislației naționale ce reglementează regimul conflictelor de interese și al incompatibilităților, incluzând, fără a

se limita la: **Legea 215/2001, Legea 161/2003, Legea 393/2004; Legea 176/2010, Codul Penal al României, Legea 78/2000; OG 66/2011**.

Astfel, orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect sau are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesul respectiv și nu poate participa la procesul de selecție a proiectelor. Respectarea acestor obligativități va fi verificată de structurile teritoriale ale Autorității de Management/Agenției de Plăți.

Pentru a garanta transparența în procesul decizional și pentru a evita orice potențial conflict de interese, **responsabilului cu activitățile de monitorizare și control** definit în organigrama GAL îi va reveni și sarcina expresă de a verifica existența oricărei forme potențiale sau actuale de conflict de interese, ce poate apărea în cadrul fiecărei etape din implementarea SDL.

Pe cale de consecință, se vor verifica relațiile de rudenie existente între persoanele ce fac parte din organismele decizionale ale GAL și potențialii beneficiari din teritoriul GAL; de asemenea, se vor verifica în baza de date RECOM sau în alte surse recunoscute orice potențiale legături între solicitanții de finanțare și persoanele ce fac parte din organismele decizionale ale GAL, sub aspectul asocierii în cadrul unor societăți comerciale sau în cadrul altor entități de natură economică, socială, sau de orice alte natură, ce pot genera un potențial conflict de interese sau o incompatibilitate.

În momentul selecției proiectelor, toate persoanele care interacționează cu proiectul în cauză (în etapele de primire, verificare, evaluare, selecție, monitorizare) vor avea obligația de a declara pe propria răspundere faptul că nu se află în relații de rudenie directă sau în alte relații de natură comercială ce pot intra sub incidența conflictului de interese cu solicitanții de finanțare. În cazul fiecărui for decizional, constatarea unei atare situații va conduce la retragerea respectivei persoane din respectivul for decizional pentru orice aspect relaționat cu solicitantul cu care a fost identificat conflictul de interese. În acest caz, locul persoanei care se retrage din forul decizional va fi preluat temporar de către membrul supleant desemnat.

ANEXE

Anexa 1 - Acord de parteneriat + HCL/ alte documente justificative

Anexa 2 - Fișa de prezentare a teritoriului + capturi de ecran INS

Anexa 3 - Componența parteneriatului

Anexa 4 - Plan de finanțare

Anexa 5 - Hartă administrativă și geografică a teritoriului

Anexa 6 - Documente justificative privind animarea

Anexa 7 - Documente justificative ale membrilor parteneriatului

Anexa 8 - Atribuțiile corespunzătoare fiecărei funcții din cadrul echipei de implementare a SDL